

Univerzita Palackého v Olomouci

Cyrilometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

Sociální pedagogika – specializace Výchova ve volném čase

SKAUTSKÝ ROVERSKÝ TÁBOR

Bakalářský projekt

Autor: Vendula Demlová

Vedoucí práce: Mgr. Alice Košárková, Ph.D.

Olomouc 2024

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne

.....

(podpis)

Poděkování

Děkuji Mgr. Alici Košárkové, Ph.D. za vstřícnost, odborné vedení a podporu při tvorbě tohoto bakalářského projektu. Děkuji také své rodině za podporu a trpělivost, se kterou po celou dobu mého studia snášeli mou zaneprázdněnost.

OBSAH

ÚVOD	5
1 SKAUTING	6
1.1 Organizace Junák – český skaut.....	6
1.1.1 Nástin historie skautingu v českých zemích.....	7
1.1.2 Organizační struktura	8
1.2 Organizace Junák – český skaut, středisko Příbor, z.s.	8
1.2.1 Hlavní činnost organizace	8
1.2.2 Místo, kde probíhá činnost	9
1.2.3 Historie organizace.....	9
1.2.4 Současnost	10
1.2.5 Ekonomická situace.....	11
1.2.6 Zkušenosti s podáváním projektů a inovační potenciál střediska.....	11
2 PROJEKT SKAUTSKÉHO ROVERSKÉHO TÁBORA	13
2.1 Charakteristika projektu	13
2.1.1 Cíl projektu.....	13
2.1.2 Charakteristika cílové skupiny	14
2.1.3 Téma projektu.....	15
2.2 Potřeba projektu	16
2.2.1 SWOT analýza.....	17
2.2.2 Podrobný popis SWOT analýzy	17
2.3 Návaznost na sociálně pedagogickou teorii	20
2.4 Podrobný popis projektu	21
2.4.1 Místo a termín konání.....	21
2.4.2 Technické řešení projektu.....	21
2.4.3 Organizační zajištění	22
2.4.4 Rozpočet projektu.....	22
2.4.5 Harmonogram.....	23
2.4.6 Přehled aktivit.....	24
SHRNUTÍ PROJEKTU - ZÁVĚR.....	51
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	53
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	57
SEZNAM TABULEK	58
SEZNAM PŘÍLOH	59

ÚVOD

Tento bakalářský projekt vznikl jako návrh tábora pro roverský kmen skautského střediska v Příboře. Motivací pro výběr tohoto tématu bylo mé dlouholeté působení v tomto středisku, ať už jako člen, tak později i jako vedoucí. Sama jsem byla členkou roverského kmene a programů určených pro rovery bylo velmi málo. S tím se poté pojila i nízká motivace členů našeho roverského kmene ve středisku dále působit a mnozí právě v adolescentním věku odcházeli. Proto je tento projekt určen pro aktivní rovery a rangers, kteří zároveň působí jako rádci družin.

Adolescentní věk je v příborském středisku stále kritický. V tomto věku spousta členů odchází kvůli jiným povinnostem (nástup na střední a vysoké školy nebo dokončení školy a nástup do práce), což mění jejich priority a právě díky slabé motivaci k setrvání svou činnost ukončují. Proto je jedním z poslání tábora motivovat rovery k pokračování v činnosti. Adolescentní věk je také věk, ve kterém se jedinci věnují otázkám “Kdo jsem”, “Kam směřuji” a podobně, čemuž je přizpůsoben i program tábora.

Aktivita v tomto projektu jsou z výše jmenovaných důvodů především seberozvojové a týmové, při kterých budou společně překonávat problémy a vystoupí ze své komfortní zóny. Významnou roli budou v projektu hrát také skautské hodnoty. Každá aktivita je zakončena reflexemi, díky kterým se účastníci naučí vyjadřovat své pocity a zreflektovat situaci. Tábor nese téma Sebepoznání. Díky tomuto táboru dostanou roveři možnost zamyslet se nad sebou a nad svým vlastním životem a i nad tím, jakou roli v jejich životě hraje skauting.

Bakalářský projekt je členěn na 2 části. V první části se věnuji stručné charakteristice skautingu, organizaci Junák - český skaut a přibližuji fungování střediska v Příboře. Druhá část je věnována samotnému projektu. Cílem projektu je prostřednictvím seberozvojových aktivit podpořit uvědomění si vlastní jedinečnosti a nenahraditelnosti, využitím týmových aktivit prověřit spolupráci a posoudit své komunikační dovednosti. Pomocí sebereflexí se budou účastníci umět ohlédnout zpět a zhodnotit situaci a své pocity. Oblasti, které budou účastníci v projektu hodnotit jsou: komunikace, víra v sebe, výstup z komfortní zóny, zvládání problémů, vztah k ostatním, dodržování skautských hodnot. Po absolvování projektu budou účastníci schopni: identifikovat skautské hodnoty a svůj vztah k nim, diskutovat s respektem k druhé osobě, řešit problémové situace, podpořit a ocenit sebe i ostatní v roverském kmeni, zhodnotit své silné a slabé stránky a také analyzovat a zhodnotit proběhlou aktivitu.

Potřebnost projektu je zdůvodněna SWOT analýzou a vychází ze sociálně pedagogické teorie. Vrcholem této práce jsou pak konkrétní aktivity, které na táboře proběhnou. Praktická část projektu je přenositelná na jakýkoliv jiný skautský roverský kmen, který potřebuje posílit sounáležitost či jen prohloubit svůj vztah k sobě i okolí.

1 SKAUTING

Skauting je nepolitické výchovné hnutí rozšířené téměř po celém světě. Hnutí vzniklo díky iniciativě Roberta Baden-Powella, který v roce 1907 uspořádal první skautský tábor v Anglii na ostrově Brownsea (Břicháček, Gaydošová, Hájek a kol., 1998). Skauting si zakládá na výchově v přírodě, respektu a čestnosti (Svojsík, 1991). Skautské hnutí přijímá každého člověka, bez ohledu na původ, rasu nebo věk. Skautští vedoucí se snaží rozvíjet potenciál mladých lidí nejen ve skautských dovednostech, ale zároveň podporují i jejich osobní růst v běžném životě. Pro skauting je typické učení se zkušeností a výchova v přírodě. Skauti mají svůj slib a zákon, kterým se snaží řídit i v běžném životě (Junák – český skaut, 2022).

Vallory (2012) uvádí, že bychom se na skauting neměli dívat pouze jako na volnočasovou aktivitu, jelikož skauting se také snaží mladé lidi vychovávat a všem vykonávaným aktivitám se snaží dát hlubší význam.

Celosvětově skauting zaštiťují organizace WOSM a WAGGGS, v České republice je pro základní organizaci od roku 2015 využíván název Junák – český skaut, čímž se skauti vrátili k názvu používanému již před 100 lety. (Junák – český skaut, 2024)

1.1 Organizace Junák – český skaut

Organizace Junák – český skaut, je největší výchovnou organizací pro děti a mládež v České republice (Junák – český skaut, 2024). První skautský oddíl na českém území založil učitel tělocviku Antonín Benjamín Svojsík v roce 1911 poté, co se inspiroval návštěvou v Anglii u Roberta Baden-Powella, zakladatele celosvětového skautingu (Šantora, 2012). V roce 2022 bylo registrováno přes 73 000 členů, o rok později, v roce 2023, to bylo již přes 75 000 členů, dělících se do 2297 oddílů. V roce 2024 počet členů dále roste (Junák – český skaut, 2024).

Junák – český skaut (2024) na svých oficiálních stránkách uvádí, že děti, které jejich rodiče do skautu přihlásí, získají partu na celý život, zážitky a radost, posílí svou sebedůvěru a naučí se být samostatní a féroví. Český skautský slib zní následovně:

*„Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:
sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době,
plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské,
duší i tělem být připraven(a) pomáhat vlasti i bližním.“*

Slib lze doplnit dobrovolným dodatkem: „*K tomu mi pomáhá Bůh.*” (Junák - český skaut, 2022)

Znění skautského zákona:

1. *“Skaut je pravdomluvný.*
2. *Skaut je věrný a oddaný.*
3. *Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.*
4. *Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.*
5. *Skaut je zdvořilý.*
6. *Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.*
7. *Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců.*
8. *Skaut je veselý myslí.*
9. *Skaut je hospodárný.*
10. *Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích.”*

Dívky a ženy používají znění v ženském rodě. (Junák – český skaut, 2022)

1.1.1 Nástin historie skautingu v českých zemích

První myšlenky a ideály skautingu se objevují již u J. J. Rosseaua nebo J. A. Komenského. Prameny skautingu nalezneme i v křesťanských tradicích, klasickém pojetí výchovy mravní a sociální (Skauting, 2021). Po vzniku skautingu v Anglii a jeho přenesení do českých zemí (tehdejšího Rakouska-Uherska) díky Antonínu Benjamínu Svojsíkovi v roce 1911 se skauting začal rozvíjet i zde. Již v roce 1912 byl uskutečněn první skautský tábor u Lipnice (Břicháček, Gaydošová, Hájek a kol., 1998).

V průběhu historie byl skauting třikrát zakázán politickým režimem, zejména kvůli hodnotám a myšlenkám, které zastává (Nosek, 1998). V roce 1940 byl zakázán nacisty a v té době skauti ilegálně pomáhali v odboji. Činnost byla obnovena po 2. světové válce. K dalšímu zákazu došlo v roce 1950 v souvislosti s komunistickým režimem a k jeho obnově došlo po Pražském jaru. K poslednímu zákazu došlo v roce 1970 a po roce 1989 byla činnost obnovena a funguje dodnes. Během všech zakázaných období skautská činnost probíhala tajně i v exilu (Šantora, 2012).

V roce 2007 se konaly oslavy 100 let světového skautingu a v roce 2012 oslavy 100 let českého skautingu. (Junák - český skaut, 2024)

1.1.2 Organizační struktura

Junák – český skaut, z.s. je hlavní organizace, která řídí své nižší organizační jednotky, jako jsou skautské kraje, okresy nebo obce s vlastními středisky. Střediska pak řídí své výchovné jednotky – oddíly a družiny. Celá organizační struktura spolku je znázorněna v příloze. (Skaut, 2024)

V České republice funguje přes 400 středisek s bezmála 2300 oddíly (Junák – český skaut, 2023). Každý oddíl je rozdělen na družiny. Družiny se dělí zpravidla podle pohlaví a věku do několika vývojových stupňů, podle nichž je přizpůsobena i jejich činnost. Pro nejmladší jsou to smečky vlčat a roje světlušek, pro chlapce a dívky od 11 do 15 let jsou to družiny skautů a skautek a mladiství od 16 do 26 let tvoří roverský kmen – roveři a rangers (Šantora, 2012).

Toto rozdělení je pouze orientační, každé středisko si družiny rozděluje podle svých možností, s ohledem např. na počet dětí, počet vedoucích, prostory atd. Program pro družiny zajišťují vedoucí a rádci družin. Rádcem družiny nejčastěji bývá rover nebo ranger. Roveři a rangers si většinou tvoří program sami. Skautské schůzky probíhají zpravidla jeden den v týdnu – 1,5-2 hodiny. Kromě schůzek také oddíly pořádají výpravy, akce, výlety a tábory. (Junák – český skaut, 2023)

1.2 Organizace Junák – český skaut, středisko Příbor, z.s.

V této kapitole se blíže seznámíme s organizací Junák - český skaut, středisko Příbor, z.s., jeho historií, současným stavem a v poslední řadě také s činností.

1.2.1 Hlavní činnost organizace

Organizace Junák - český skaut, středisko Příbor je volnočasové zařízení, které poskytuje jak pravidelnou tak příležitostnou činnost. Členem se může stát po zaplacení členského poplatku kdokoli od 4 let. Horní hranice není omezena. Každý týden se účastníci setkávají na pravidelných schůzkách, kde se učí dovednostem, jako je například první pomoc, vázání uzlů, poznávání rostlin a zvířat, přežití v přírodě, zdravotní výchova nebo historie skautingu. Také se z velké části zaměřuje na ochranu přírody a udržitelnost. Necílí ale pouze na dovednosti dětí, snaží se v nich posilovat především zdravé sebevědomí, smysl pro fair play, empatii, vůli, učí je

překonávat samy sebe. Tato organizace je velmi komplexní, dá se říci, že zahrnuje více volnočasových kroužků dohromady. (Junák - český skaut, středisko Příbor, 2024)

Mimo pravidelné schůzky pořádá středisko tábory jak příměstské, tak pobytové, které jsou vyvrcholením celého skautského roku. Dále středisko pořádá jednorázové akce pro své členy, zapojuje se i do akcí pro veřejnost, například do akce Uklid'me Česko. Středisko pořádá i akce pro jiná střediska, jako jsou Závody vlčat a světlušek (7-10 let) nebo Svojsíkův závod (11-15 let). (Junák - český skaut, středisko Příbor, 2024)

1.2.2 Místo, kde probíhá činnost

„Město Příbor je jedním z nejstarších měst severovýchodní Moravy. Rozkládá se na obou březích řeky Lubiny. Je lemováno ze tří stran krásnou scenérií předhůří Beskyd s vyhlídkou na Štramberskou trůbu, Hukvaldy a staroslavný Radhošť.“ (Oficiální stránky města Příbor, 2024)

Skautské středisko v Příboře disponuje skautskou základnou, která sídlí nedaleko městského parku. Základna má celkem 6 kluboven, kancelář, sociální zařízení, kompletně vybavenou kuchyň a velký sál pro pořádání větších akcí. Objekt je zateplený, tudíž je zde možnost přespání i v zimním období. Místo je výhodné svou polohou, jelikož leží v bezprostřední blízkosti parku, zároveň i blízko centra města. (Junák - český skaut, středisko Příbor, 2024)

1.2.3 Historie organizace

Skautské středisko v Příboře vzniklo na jaře roku 1920 (Loukotka, 2000). Za jeho zrodem stojí Rudolf Dvíže, tehdy 19letý učitel a člen turistického kroužku zdejšího učitelského ústavu. První členové byli většinou studenti příborského učitelského ústavu nebo gymnázia. První letní skautský tábor se uskutečnil ještě téhož roku. Zákaz skautingu v Příboře probíhal podobně jako zákaz skautingu v celé zemi. Kromě toho došlo ještě k jednomu pozastavení činnosti, a to v roce 1925, kdy většina členů dokončila svá studia a opustila Příbor a nebyl nikdo, kdo by je nahradil. Toto pozastavení činnosti trvalo dva roky. O obnovu činnosti se zasloužil student Ondřej Kacíř společně s pracovníkem příborské elektrárny Arnoštem Kubinským, který se stal novým vedoucím oddílu. (Nedoma, 2020)

V roce 1929 se v Příboře poprvé konal Skautský den, během kterého proběhl skautský průvod, slib nováčků, koncert, ukázky skautských dovedností a tábornictví a závod skautů (Loukotka, 2000). Koncem téhož roku přišli skauti o klubovnu, která byla zbourána a

schůzková činnost byla přenesena do bytů jednotlivých členů. V roce 1930 se oddílu ujal Rudolf Zemek, který ho vedl až do roku 1939, kdy byl poprvé zakázán nacisty. Za jeho vedení skauti získali klubovnu, vybavení a činnost se nadále rozvíjela. V té době měl skautský oddíl 50 členů a byl založen i první oddíl skautek (Nedoma, 2020). Po osvobození v roce 1945 se skauting obnovil a činnost se opět rozvíjela. Město darovalo skautům dvě klubovny a středisko se se svými téměř 500 členy účastnilo mnoha akcí (Loukotka, 2000). V roce 1946 začalo středisko vydávat časopis Strážce Ohně. Následoval druhý zákaz skautingu v roce 1951. V roce 1968 se skauting opět obnovil a pod vedením Bedřicha Bílského se středisko rozrostlo na 227 členů a součástí střediska byly i oddíly Albrechtiček, Lubiny a Petřvaldu. Skauti si postavili klubovnu a pořádali tábory (Nedoma, 2020). V roce 1970 byl skauting zakázán naposledy a činnost byla pozastavena na téměř 20 let (Loukotka, 2000). Rok 1989 se stal rokem poslední obnovy skautingu v Příboře a zároveň rokem největšího nárůstu členů, kterých bylo 418. Středisko postupně získávalo nové vybavení a došlo k postupnému osamostatnění oddílů z okolních měst. S příborským střediskem zůstaly spojené pouze oddíly z Lubiny (Nedoma, 2020).

V roce 2020 proběhla i přes nepřízeň počasí oslava 100 let skautingu v Příboře. K tomuto výročí byla vydána i kniha s názvem Skauting v Příboře: 1920-2020. Přes pandemii Covidu19 středisko zaznamenalo značný úbytek členů. (Junák – český skaut, středisko Příbor, 2024)

1.2.4 Současnost

V září roku 2023 přebíral vedení střediska Jan Procházka (Junák – český skaut, středisko Příbor, 2024). K lednu roku 2024 je v příborském středisku registrováno 254 členů (SkautIS, 2024). Středisko Příbor je rozděleno na 4 oddíly:

- 1. dívčí oddíl Lubina,
- 1. chlapecký oddíl Lubina,
- 1. dívčí oddíl Amazonky,
- 3. chlapecký oddíl Káňata.

Oddíl Lubina patří pod Příborské středisko, klubovnu má však v Lubině a program výprav a akcí je také odlišný. Akce pro celé středisko (všechny oddíly) se konají pouze 2x ročně. Oddíly Káňata a Amazonky fungují prakticky jako jeden oddíl a většinu akcí mají společně. Pod těmito dvěma oddíly funguje celkem 7 družin a roverský kmen:

- Benjamínci (dětí 4-6 let),

- Mladší vlčata (chlapci 7-8 let),
- Mladší světlušky (děvčata 7-9 let),
- Starší vlčata (chlapci 9-10 let),
- Starší světlušky (dívky 10-11 let),
- Skauti (10-14 let),
- Skautky (dívky 12-15 let),
- Roveri a rangers (16+ let). (Junák – český skaut, středisko Příbor, 2024)

1.2.5 Ekonomická situace

Skautské středisko čerpá dotace na činnost nejvíce od Moravskoslezského kraje a od města Příbor. Finanční prostředky získává také od Ústředí Junáka a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Skautskou činnost také dlouhodobě podporuje Charita Kopřivnice. Středisko také v minulosti dostalo jednorázové finanční dary od Nadačního fondu Tesco, firem ČEPS a Alliance Laundry Systems. Do rozpočtu také přispívají členské poplatky. Ty se platí vždy na začátku kalendářního roku a pro rok 2024 činí pro oddíly Příbora 800 Kč na osobu. (Junák – český skaut, středisko Příbor, 2024)

1.2.6 Zkušenosti s podáváním projektů a inovační potenciál střediska

Skautské středisko v letech 2021 a 2022 získalo finanční prostředky z operačního programu Evropské unie s názvem “Zaměstnanost” na realizaci příměstských táborů.

Středisko mění každé 3 - 4 roky vedoucí družin (rádce) a každoročně vysílá co nejvíce rádců na čekatelské a vůdcovské kurzy. Zde mají rádci možnost zlepšit své schopnosti a dovednosti při práci s dětmi. Část skautských akcí probíhá každý rok v podobnou dobu, ostatní se mění. V průběhu roku probíhají střediskové rady, kde se každá akce předem plánuje a názor či nápad každého rádce je vítán. Každý rok dostává danou akci na starosti jiný rádce, aby byla zajištěna pestrost programu a každá akce byla inovována. K vedení družin a organizaci akcí využívají i aktualizované metodiky skautské organizace. (SkautIS, 2024)

Celá skautská organizace se snaží inovovat skautský výchovný program (např. stezka, odborky atd.) a přizpůsobit postupy a vzdělávání tak, aby oslovily dnešní děti a mládež v 21. století (Charta českého skautingu na počátku 21. století, 2005). Strategické plány a plány

organizace jsou pravidelně aktualizovány, nejnovější návrh “Strategie 2030” bude projednáván v březnu roku 2024 v Olomouci (Skaut, 2024). Těmito dokumenty se řídí i středisko v Příboře.

2 PROJEKT SKAUTSKÉHO ROVERSKÉHO TÁBORA

Tato část je věnována samotnému projektu skautského roverského tábora. Je zde zmíněn cíl projektu, charakteristika cílové skupiny a téma. Potřebnost projektu je doložena SWOT analýzou. Dále zde najdeme návaznost na sociálně pedagogickou teorii, nechybí zde ani podrobný popis projektu, ve kterém je zahrnuto technické řešení projektu, rozpočet, harmonogram a přehled aktivit. Vyvrcholením této části je popis samotných aktivit.

2.1 Charakteristika projektu

Tento projekt je určen pro roverský kmen skautského střediska v Příboře, jehož členové jsou zároveň rádci družin. Roverský kmen k roku 2024 čítá 16 členů. Předmětem projektu je příprava tábora pro členy roverského kmene skautského střediska v Příboře, jehož hlavním úkolem je motivovat rovery a rangers pokračovat v činnosti, zlepšit jejich postoj ve vnímání sebe sama a vztahy mezi jednotlivými členy kmene. Důraz je kladen na posílení spolupráce, zlepšení komunikace a empatie.

2.1.1 Cíl projektu

Cílem projektu je prostřednictvím seberozvojových aktivit podpořit uvědomění si vlastní jedinečnosti a nenahraditelnosti, využitím týmových aktivit prověřit spolupráci a posoudit své komunikační dovednosti. Pomocí sebereflexí se budou účastníci umět ohlédnout zpět a zhodnotit situaci a své pocity. Oblasti, které budou účastníci v projektu hodnotit jsou: komunikace, víra v sebe, výstup z komfortní zóny, zvládání problémů, vztah k ostatním, dodržování skautských hodnot.

Po absolvování projektu budou účastníci schopni:

- identifikovat skautské hodnoty a svůj vztah k nim
- diskutovat s respektem k druhé osobě
- řešit problémové situace
- podpořit a ocenit sebe i ostatní v roverském kmeni
- zhodnotit své silné a slabé stránky
- analyzovat a zhodnotit proběhlou aktivitu.

2.1.2 Charakteristika cílové skupiny

Cílovou skupinou jsou skautští vedoucí ve věku 16-19 let. Pro toto období jsou typické určité znaky, které musíme při tvorbě programu brát v úvahu.

Blatný (2016) věk od 15 do 20 let označuje jako pozdní adolescenci. V tomto období dochází ve všech oblastech ke komplexní proměně osobnosti. Mnohé změny proběhnou biologicky, jsou ale významně ovlivněny i psychickými a sociálními faktory. Průběh dospívání závisí také na konkrétních kulturních a společenských podmínkách. Je to období hledání, během kterého má jedinec zvládnout vlastní proměnu a zároveň vytvořit zralejší formu vlastní identity (Vágnerová, 2012). „*Smyslem pozdní adolescence je poskytnout jedinci čas a možnost, aby porozuměl sám sobě, zvolil si, čeho chce v budoucnosti dosáhnout a osamostatnil se ve všech oblastech, v nichž to současná společnost vyžaduje*“ (Vágnerová, 2012, s. 372).

Člověk v adolescentním věku začíná přijímat celkový vzhled svého těla a respektuje změny, dokáže myslet flexibilně, komplexně, je schopen využívat abstraktní myšlení, je schopen vytvořit a udržovat vztahy s vrstevníky nejen svého, ale i opačného pohlaví, při vztazích dokáže ovládat lépe své emoce (Macek, 2003). Biologickým milníkem v tomto období je pohlavní dozrání, kdy dochází k prvnímu pohlavnímu styku, sociálním milníkem pak ukončení profesní přípravy a následný nástup do zaměstnání, nebo pokračování ve studiu (Vágnerová, 2012). Dalším typickým znakem je změna postoje k rodičům a autoritám – adolescenti již dokáží respektovat a spolupracovat s rodiči, nesnaží se proti rodičům stavět (Macek, 2003).

Tato fáze dospívání je zaměřena na hledání a rozvoj vlastní identity. Projevuje se větší snahou o sebepoznání, aktivnějším přístupem k seberealizaci a vědomím možnosti ovládat vlastní život (Vágnerová, 2012). Adolescenti si začínají více ujasňovat své priority, kam chtějí v budoucnu směřovat, jaké jsou jejich cíle do budoucna, jaký životní styl by chtěli vést. Začínají budovat první partnerské vztahy, získávají zkušenosti pro rodinný a partnerský život. Dokáží nést zodpovědnost za své chování jak v komunitě, tak ve společnosti. Začínají si srovnávat priority, získávají schopnost sebereflexe, ujasňují si vztah ke světu a ke svému životu. Jedinci v pozdní adolescenci se začíná ustalovat identita a osobnost (Macek, 2003). Bakadorová a Raufelder (2015) přisuzují roli ve vnímání sama sebe u jedince okolí a také lidem, kteří jej obklopují. Z toho, jak jedince okolí vnímá, si pak utváří sebepojetí jedinec sám. Období, v němž dospívající svou identitu hledá, je delší, než samotné období adolescence. Avšak nalezení vztahu dospívajícího k sobě samému je nejvýznamnější úkol adolescence (Vašutová a kol., 2013).

„Dospívající se cítí dobře, když mají pocit, že jsou vrstevníky viděni, slyšeni a oceňováni. Posiluje to jejich vlastní pozici a pocitu významnosti“ (Macek, 1999, s. 71). Proto jsou v programu velmi důležité reflexe, ve kterých dostanou účastníci možnost vyjádřit se.

2.1.3 Téma projektu

Celým táborem se prolíná téma Sebepoznání. Toto téma zahrnuje vztah k sobě samému i k ostatním. Pomůže účastníkům zamyslet se nad svým životem, srovnat si své priority a to, kam chtějí dále směřovat. Téma jsem vybrala proto, že v období adolescence je výrazným znakem formování vlastní identity. V tomto období hledají jedinci často odpověď na otázku „Kdo jsem?“, „Kam patřím?“, „Kam směřuji?“ (Výrost, Slaměník, 2008). Účastník si v průběhu uvědomí své přednosti, ale také objeví své oblasti, na kterých je třeba pracovat, což je dle Říčana (2014) jedním z důležitých předpokladů pro zdárný vývoj v období adolescence.

Každý den se ponese v duchu jednoho podtématu. Témata jsou volena od nejobecnějšího k nejkonkrétnějšímu. Jelikož je roverský tábor táborem skautským, je první den zaměřen na skauting. Zároveň skauting témata seberozvoje a sebepoznání podporuje a rozvíjí. V neposlední řadě skautské hodnoty a skautský zákon podněcují jedince k zamyšlení se nad sebou a svým vlastním životem. Další dny postupně program směřuje přes ostatní v kmeni, problémy, sny a výzvy až do nitra účastníka.

Sebepoznání

Sebepoznání je proces, který probíhá po celý život člověka a je základem k jeho rozvoji (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020). Mění se časem a je ovlivňováno prostředím, lidmi, situacemi nebo kulturou (Pestana, 2014). Pojem sebepoznání je spojován a často i zaměňován s pojmem sebepojetí (Kohoutek, 2001). Všeobecně lze říci, že sebepojetí zahrnuje vlastnosti, schopnosti, vědomosti, hodnoty, postoje a sociální role, tedy vlastně vše, co daného jedince definuje (Blatný, Osecká, Macek, 1983). Pestana (2014) uvádí, že se sebepojetí skládá ze zkušeností, zpětné vazby od druhých a hodnocení vlastního obrazu.

Pojem sebepoznávání můžeme také vysvětlit jako proces získávání co největšího množství informací o sobě samém. K tomu nám pomáhá naše pozornost a vnímání. Při sebepoznávání si musíme uvědomit, že na nás a naše chování a jednání má vliv i naše okolí - prostředí, ve kterém žijeme a sociální vazby. Zahrnuje naše chování a komunikaci. Při sebepoznávání se snažíme hledat odpověď na otázky: Kdo jsem? Jaké jsou mé silné a slabé stránky? Jak umím pracovat se svými emocemi? Jak reaguji v různých situacích? Jak

komunikuji s ostatními a jak mě ostatní vnímají? Jaký mám postoj k životu a jak přemýšlím? (Kuneš, 2009). Sebepoznáním získáme přehled o svých silných a slabých stránkách, schopnostech, hodnotách či zájmech, které nám pomohou pochopit své životní poslání, priority a životní role (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020). Sebepoznání nám pomáhá lépe se orientovat nejen sami v sobě, ale i v životě a dělat vědomá a zodpovědná rozhodnutí (Kuneš, 2009).

Hogenová (2017) popisuje sebepoznání jako poznání vlastních pohledů, limitů a hodnot. Při sebepoznání hrají velkou roli také vztahy s ostatními. Při interakci s ostatními lidmi si můžeme uvědomovat, jak reagujeme (Krišnamurti, 2021).

Díky aktivitám na tomto táboře budou mít roveři možnost odpovědět si na některé z výše uvedených otázek.

2.2 Potřebnost projektu

Roveři jsou mladí lidé, kteří činnost rádců družin dělají dobrovolně ve svém volném čase a nepobírají za ni žádnou finanční odměnu (Junák - český skaut, 2024). Toto období života se pojí také s hledáním sama sebe, svého místa ve světě či hledáním smyslu života (Břicháček, 2000). Roveři jsou pro vedení oddílu nenahraditelní a vzhledem k tomu, že v tomto věku mají mladí lidé spoustu i jiných zájmů, je pro střediska důležité je podporovat a tak je ve skautingu udržet (Kučerová, 2014). Program pro rovery by tak měl být vždy dobře připraven a podporovat osobní rozvoj jeho účastníků (Martínková, 2018). Pro adolescenty je důležité stýkat se s vrstevníky, cítit sounáležitost se skupinou. V tomto věku je také důležité posilovat sebedůvěru a sebevědomí (Macek, 2003).

Protože již v minulosti došlo k pozastavení činnosti střediska právě z důvodu nedostatku vedoucích, je důležité motivaci mladých vedoucích a jejich vazbu k činnosti a středisku posilovat. Následná SWOT analýza také ukazuje, že jednou z hrozeb je právě malá motivace roverů k vedení družin. Proto je tato akce organizovaná právě pro ně, aby pocítili svou důležitost a potřebnost, což by je mělo motivovat k pokračování v činnosti, posílit jejich sebedůvěru a sebevědomí. Zároveň se zaměřuje i na slabou stránku, což jsou občasné problémy v komunikaci.

2.2.1 SWOT analýza

Tato část je věnována SWOT analýze, ve které analyzujeme silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby skautského střediska v Příboře. Získáme tak představu o tom, čeho můžeme v projektu využít, z čeho můžeme čerpat, a naopak na co si dát pozor a co je třeba zlepšit nebo posílit.

Tabulka 1 - SWOT analýza

Silné stránky • Středisko na výhodném místě • Velký sál • Všechny klubovny na jednom místě • Fungování střediska • Všichni vedoucí vzešli z členů	Slabé stránky • Občasný problém v komunikaci • Málo zkušenějších vedoucích • Malé povědomí na veřejnosti
Příležitosti • Společné akce s rovery z okolních středisek • Akce města	Hrozby • Covid • Nezájem o skauting • Malá motivace roverů k vedení • Nezájem roverů se vzdělávat • Konkurence

2.2.2 Podrobný popis SWOT analýzy

Silné stránky

Středisko na výhodném místě – klubovna se nachází v centru města, přiléhající k městskému parku. Děti tak mají možnost při skautských schůzkách prožít velkou část schůzek venku, mají možnost dělat aktivity, na které je potřeba opravdu velký prostor. Zároveň je velmi dobře dostupná.

Velký sál – středisko mimo klubovny disponuje i velkým sálem. V klubovnách mnohdy není místo na pohybové aktivity a hry. Ve velkém sále se pořádají celostřediskové akce.

Všechny klubovny na jednom místě – klubovny všech příbořských družin se nachází v jedné velké budově. Díky tomu nemusí rodiče se dvěma a více dětmi v různých skautských družinách jezdit na různá místa ve městě. Zároveň je to výhodné i pro vedoucí. V případě, že na schůzku dorazí málo dětí, mohou se spojit s jinou družinou a lépe tak realizovat týmové programy.

Fungování střediska – jelikož středisko patří k menším střediskům, funguje jako jeden oddíl. Všichni se mezi sebou znají, což podporuje i pocit bezpečí, zejména u mladších dětí.

Všichni vedoucí vzešli z členů – díky tomu, že všichni členové skautují od útlého věku, měli možnost zažít fungování i z pohledu člena družiny. Dokáží se tak lépe vcítit do pocitů a potřeb svěřených dětí a ze svých zkušeností tak mohou těžit.

Slabé stránky

Občasný problém v komunikaci – tento problém se ve středisku vyskytuje již delší dobu a přenáší se z generace na generaci vedoucích. Proto je tento projekt z části zaměřený na podporu komunikace mezi vedoucími.

Málo zkušenějších vedoucích – většina vedoucích po nástupu na vysokou školu svou činnost ukončila, zůstalo několik vedoucích, kteří jezdí pouze na tábory a občasně se účastní akcí. Mladí vedoucí tak nemají podporu, nemohou využívat rady starších a vše tvoří nově bez zkušenosti.

Malé povědomí na veřejnosti – ačkoliv se skauti účastní akcí pro město, není činnost skautů v Příboře téměř vůbec propagována. Po pandemii Covidu19 a úbytku členů zájem o skauting stagnoval. Až po náboru ve školách v roce 2022 zájem o skauting v Příboře opět vzrostl.

Příležitosti

Společné akce s rovery z okolních středisek – díky společným akcím by mohli roveři a rangers poznat ostatní vrstevníky, mohli by vzájemně sdílet své zkušenosti a obohacovat se o nápady a náměty na programy.

Akce města – díky těmto akcím by se o skautingu mohlo dozvědět více lidí a mohl by vzrůst počet potenciálních zájemců o skauting.

Hrozby

Covid – při pandemii Covidu19 došlo k velkému úbytku členů příborského střediska. Poté bylo náročné opět k činnosti členy přimět a nové získat.

Nezájem o skauting – v dnešní době existuje spousta věcí a podnětů, které odvádí pozornost dětí a mládeže. Ti poté přestávají svůj volný čas využívat efektivně a smysluplně. Pokud by stávající členové přestali mít o skauting zájem, skautské středisko by zaniklo.

Malá motivace roverů k vedení – vedoucí mají stále více svých povinností v osobním životě a s přibývajícím věkem se mění i priority. Roveři ne vždy vnímají vděčnost od svých svěřenců,

a to v nich může vyvolat pochybnosti o smysluplnosti jejich snahy. Pokud by vedoucí ztratili zájem o vedení dětí, skautské středisko by muselo zaniknout.

Nezájem roverů se vzdělávat – při vedení dětí je důležité rozšiřovat své obzory a vzdělávat se v oblastech metodiky vedení schůzek, přístupu k dětem, vytváření programu atd. Pokud vedoucí nebudou mít zájem se ve vedení zlepšovat, děti může skauting přestat bavit.

Konkurence – v Příboře a jeho okolí existuje velká konkurence v oblasti zájmových kroužků. Pokud by byl jiný pro děti velmi oblíbený kroužek ve stejný čas, jako je skaut, mohly by dát děti přednost jinému atraktivnějšímu kroužku a to by mohlo vést k úbytku členů.

Nezájmu o skauting by se dalo předejít například snahou apelovat jak na rodiče, tak i na děti a snažit se jim ukázat výhody trávení volného času v přírodě a s kamarády. Pokud by příborské středisko organizovalo více akcí i pro veřejnost, povědomí o výhodách skautingu by se mohlo zvýšit.

Nezájmu vedoucích o činnost se dá předejít právě tímto projektem, který má za cíl motivovat skautské vedoucí v pokračování v činnosti.

Tento projekt také může motivovat skautské vedoucí k dalšímu vzdělání, jelikož mnoho skautských kurzů se nese v duchu zážitkové pedagogiky. Pokud by si tento tábor účastníci užili, chtěli by mít více zážitků v podobném duchu.

Konkurenci by se dalo předejít domluvou s ostatními volnočasovými zařízeními o časovém harmonogramu kroužků.

Vize do budoucna

Vedoucí střediska plánují nadále rozvíjet a zkvalitňovat aktivity pro všechny své členy i širokou veřejnost. Do budoucna plánují podporovat vzdělávání svých roverů a vysílat je na kurzy a další vzdělávací akce, které jim pomohou rozvíjet jejich skautské dovednosti a znalosti ve vedení jejich družin. Rádi by se také více zaměřili na práci se stezkami a motivovali členy k jejich plnění. Mimo běžný skautský tábor letos poprvé proběhne také tábor pro rovery.

Díky této SWOT analýze se v projektu budeme zaměřovat především na posílení slabých stránek s využitím stránek silných. Podporou roverských akcí je možné zvýšit zájem roverů o pokračování v činnosti. Velkou výhodou je to, že se všichni členové roverského kmene znají a mají se skautingem zkušenost, znají skautské hodnoty. I přesto, že se znají, mívají občasné spory zejména kvůli problému v komunikaci. Proto bude projekt zaměřen také na posílení spolupráce a zlepšení vzájemných vztahů mezi členy. Díky společným zážitkům můžeme přispět k silnějším vazbám v kolektivu.

2.3 Návaznost na sociálně pedagogickou teorii

Aktivity v tomto projektu využívají prvků zážitkové pedagogiky. Dle Hanuše a Chytilové (2009) si zážitková pedagogika zakládá na prožitku a zkušenosti, které účastníci získají skrze cíleně plánované aktivity. Zážitková pedagogika pomáhá rozvíjet jedince a jeho osobnost. Velice důležitá je v zážitkové pedagogice také zpětná vazba, díky které si účastníci zvnitřní své zkušenosti (Hanuš, Chytilová, 2009).

V rámci projektu se zaměřuji na podporu sebepoznání a sebereflexe. Tyto pojmy Výrost, Slaměník a Sollárová (2019) popisují jako schopnost hodnocení sebe sama a svého chování, což má vliv také na vztahy s druhými lidmi. Jedinec si je vědom svých silných a slabých stránek, ví, co chce a čeho by chtěl v životě dosáhnout, ale také co se od něj očekává. S pojmem sebepoznání také souvisí pojem empatie. Čím více je totiž jedinec schopen rozumět svým pocitům, tím lépe dokáže pochopit pocity ostatních. To nám pomáhá vytvořit si pevnější vztahy s ostatními, protože jsme schopni reagovat na jejich potřeby. (Goleman, 2011)

Účastníci zde mají možnost posílit i vzájemné vazby prostřednictvím spolupráce. Kolajová (2006) popisuje spolupráci jako nezbytnou součást pro efektivní práci v týmu. Aby byla spolupráce efektivní, je potřeba vytvořit synergický efekt. Ten tvoří nejen součet potenciálu členů týmu, ale zahrnuje i vazby, nedostatky, přednosti jednotlivých členů a doplněné nápady a myšlenkami vytváří nové hodnoty. Výsledkem je poté lepší výkon celého týmu než výkon jednotlivých členů.

Další pojem, který spojuje jak skauting, tak i sociální pedagogiku jsou hodnoty. Pospíšil (2023) hodnoty popisuje jako trvalé přesvědčení nebo tužby, které ovlivňují naše jednání. Hodnoty se v průběhu života mění. Dalo by se říci, že hodnoty jsou i jakési preference. Hodnoty nám mohou pomoci při rozhodování nebo morálních dilematech. Naše hodnoty se mohou promítat ve vztazích s ostatními lidmi a může je ovlivňovat výchova a prostředí, ve kterém žijeme.

Dle Procházky (2012) má prostředí vliv na naše chování a jednání. Pozitivním působením skautského prostředí na jedince tak můžeme pozitivně ovlivnit jeho jednání. Pro člena skautu může být skaut nebo konkrétně roverský kmen stabilním místem, ve kterém získává pozitivní zážitky a zažívá pocit bezpečí a to přispívá k pozitivním změnám. O vlivu prostředí na jednání jedince, výchově nebo vrstevnických skupinách píše také Kraus (2008).

Dle Procházky (2012) vrstevnické skupiny hrají velkou roli jak v dětském, tak adolescentním věku. Jedinci mají přirozenou potřebu se stýkat s lidmi stejného věku, jako jsou oni. Díky roverskému kmeni mají jedinci ve skautu možnost se socializovat i jinde, než pouze

ve škole. Smysluplným trávením volného času můžeme předejít vzniku sociálně patologických jevů a rizikového chování.

2.4 Podrobný popis projektu

Tábor je plánován na čtyři dny plus pátý den odjezdu. Účastníci mají možnost se nad svým životem zamyslet ze čtyř úhlů pohledu. Každý den tak bude zaměřen na jedno téma. Téma jsou: Můj vztah ke skautingu, Můj vztah k ostatním/kmeni, Můj vztah k problémům, snům a výzvám, Můj vztah ke mně. Na začátku si každý vyrobí svou hvězdu (viz Příloha č. 1), kde si na konci tábora vyznačí své posuny. Program je dobrovolný, účastníci mohou kdykoliv z jakékoliv aktivity vystoupit.

2.4.1 Místo a termín konání

Roverský tábor se koná v termínu 10. - 14. 7. 2024 na louce v blízkosti obce Bohuslávky a Lipníku nad Bečvou, v okrese Přerov, v Olomouckém kraji. Dojezd autem je možný až přímo na louku. V bezprostřední blízkosti louky se nachází lesy, o 500 metrů dál najdeme rybník, do kterého se vlévá potok.

Doprava vybavení a materiálu bude zajištěna nákladním vozidlem, které vlastní jeden z vedoucích střediska. Každoročně toto poskytuje bezplatně, pouze za náklady paliva. Doprava účastníků bude zajištěna vlakem na zastávku Lipník nad Bečvou. Odtud půjdou účastníci pěšky cca 5 kilometrů na místo konání tábora. Zpáteční cesta bude probíhat stejně.

2.4.2 Technické řešení projektu

Účastníci budou spát na louce ve stanech. Součástí tábořiště bude také programový stan, kde budou uloženy věci potřebné k programu a velký společenský stan „hangár“, ve kterém se mohou konat některé aktivity v případě nepříznivého počasí a bude sloužit také jako jídelna. Tábor bude navazovat na skautský letní tábor, tudíž většina vybavení na tábořišti zůstane a bude již připravena k dalšímu využití. Jsou to zejména: postavené stany, velký společenský stan „hangár“ se stoly a lavičkami, sociální zařízení ve formě latrín a sprch, které si skauti vždy budují po příjezdu sami. Součástí tábořiště bude i polní kuchyně s veškerým vybavením potřebným k přípravě jídla. Pitná voda bude přivážena v barelech od majitele pozemku. Na táboře bude k dispozici 1 vozidlo, které bude využíváno zejména pro nákupy a dodávku pitné

vody. Všechno vybavení kromě vozidla vlastní skautské středisko v Příboře. Vozidlo bude využito soukromé od jednoho z vedoucích.

K realizaci programu bude využito vybavení skautského střediska v Příboře: lego, podložky na stavění, 5 ks lana, hřebíky, 2 ks kladívka, 1 ks lékárnička, 2 ks vlajky, kniha Skautská stezka, dřevěná tyč, hrací karty, šátky na zavázání očí pro každého účastníka, reproduktor, ringo, 2 barely na vodu s úchytem, 2 tenké skládací batohy, 2 vodotěsné krabičky, univerzální fixy k psaní na dřevo nebo kámen, špendlíky/připínáčky, 10 ks pochodně, 6 ks zavařovací sklenice, 3 barvy á 20 ks kuliček, nástěnka, míč, lavičky a stoly, budík, mobilní telefon, mapa, kartony.

Dále je k realizaci programů potřeba nakoupit: 40 ks obálek, 1 balení kancelářského papíru, psací potřeby, 2 papíry velikosti A2, 20 papírů velikosti A3, 2 bločky s lepícími papíry různé barvy, fixy, 5x lepidlo, barevné papíry, konopný motouz nebo jutový provaz, 20 ks jmenovek na tričko, 10 ks bavlnky, temperové barvy, 100 ks čajových svíček, zápalky, 20 eurosložek, krepový papír.

2.4.3 Organizační zajištění

Program budou zajišťovat 3 vedoucí. Jedná se o kvalifikované vedoucí s vůdcovským nebo minimálně čekatelským kurzem. Dále bude přítomen 1 kuchař vlastníci potravinářský průkaz, který bude po celou dobu tábora zajišťovat stravu. Strava bude zajišťována 5x denně. Všichni vedoucí a kuchař budou na táboře působit dobrovolně, tzn. bez nároku na honorář.

2.4.4 Rozpočet projektu

V tabulce níže jsou uvedeny předpokládané příjmy a výdaje spojené s realizací tábora. Při sestavování tabulky jsem vycházela z rozpočtu skautských táborů z předchozích let, přičemž jsem zohlednila inflaci.

Tabulka 2 - Rozpočet projektu

VÝDAJE	
Položka	Částka
Strava	10 500 Kč
Doprava účastníků a vedoucích	3 000 Kč
Doprava materiálů	1 000 Kč
Vybavení	0 Kč
Materiál	3 000 Kč
Pronájem louky	1 000 Kč
Výdaje celkem	18 500 Kč

PŘÍJMY	
Položka	Částka
Účastnický poplatek	12 000 Kč
Sponzorský dar / úhrada z rozpočtu střediska	6 500 Kč
Příjmy celkem	18 500 Kč

Nejdražší položkou ve výdajích je cena stravného. Strava pro 16 účastníků, vedoucí a kuchaře vychází na 130 Kč na osobu. Důležitou položkou je také doprava, která vychází na 4 000 pro všechny včetně dovozu a odvozu materiálu a vybavení. Skauské středisko Příbor vlastní veškeré vybavení potřebné k realizaci tábora – stany, polní kuchyni a potřeby na vaření, společenský stan, náradí a náčiní. Částka za pronájem louky u obce Bohuslávky činí 1 000 Kč. Na tuto louku jezdí skauské středisko tábořit už více než 10 let zejména pro jeho výhodné umístění a ceně pronájmu. Skauské středisko vlastní mnoho materiálu a spotřebního zboží. Přesto ale bude potřeba některé potřeby k aktivitám dokoupit (viz kapitola technické zajištění projektu). Předpokládané výdaje za materiál činí 3 000 Kč.

Jelikož roveři vedou skauské družiny ve svém volném čase bez nároku na honorář, bylo mým cílem, aby za roverský tábor zaplatili nejnižší možnou částku. Tuto částku jsem stanovila na 750 Kč na jednoho účastníka. Zbytek ve výši 6 500 Kč se pokusíme získat oslovením majitelů firem sídlících v Příboře s prosbou o sponzorský dar. Využijeme možnost požádat o podporu město Příbor. Částku, kterou se nám podaří získat, pak případně doplníme z rozpočtu střediska. Vzhledem k tomu, že termíny pro podání žádosti o dotace pro rok 2024 již proběhly v průběhu roku 2023, není možné je pro tuto akci využít.

2.4.5 Harmonogram

V následující tabulce je uveden harmonogram dne. Program je rozdělen na dva dopolední bloky programů (dále „DP“), dva bloky odpoledních programů (dále „OP“) a večerní program (dále „VP“). Polední klid slouží k odpočinku, regeneraci sil a zpracování zážitků. Večerka není pevně stanovena, ale je nutno poukázat na důležitost spánku, jelikož dny na táboře mohou pro účastníky být jak fyzicky, tak i psychicky náročné. První den začíná prvním odpoledním programem a poslední den končí po prvním dopoledním programu. Program je každý den stejný, výjimka je pouze třetí den, kdy je místo večerního programu, kdy dáme účastníkům volno, zařazen noční program.

Tabulka 3 – Harmonogram

začátek aktivity	Činnost
07:30	budíček, ranní hygiena
08:00	snídaně
08:30	1. dopolední program
10:00	svačina
10:30	2. dopolední program
12:00	oběd
12:30	polední klid
14:00	1. odpolední program
15:30	svačina
16:00	2. odpolední program
18:00	večeře
19:00	večerní program
21:30	volná zábava, večerní hygiena, večerka dle potřeby

2.4.6 Přehled aktivit

Následující tabulka nás seznamuje s přehledem aktivit, které na táboře budou probíhat. Každý den nese svůj název. Aktivity jsou voleny tak, aby se střídala fyzická zátěž a klidové aktivity. Zároveň jsou voleny tak, aby témata šla od těch obecnějších po ty niternější a program gradoval.

Tabulka 4 - Přehled aktivit

	1. DP	2. DP	1. OP	2. OP	VP
1. den Skauting	-	příjezd	Momenty radosti	Pevnost Boyard	Skautský zákon
			Má hvězda		Komunikace
			Očekávání a obavy		Asociační abeceda
			Stavítel		
2. den Ostatní v kmeni	Den trifidů	Ringo	Perly štěstí	Co ti připomínám?	V jiné kůži
	Náš kmen	Land art		Zkouška spolupráce	Tančírna
3. den Problémy, výzvy a sny	101 věcí	Herkulova výzva	ETI	Výlet z komfortní zóny	Cesta zpět do tábora
	Ulička důvěry		Pomož mi s problémy		
4. den Já	dospání	Otisk prstu	Klíče k mým hodnotám	Co je štěstí? Vzkaz sám sobě	Můj život
5. den	Závěrečná reflexe	odjezd	-	-	-
	balení tábora				

DEN 1

První táborový den začne prvním odpoledním programem. Na začátku budou účastníkům vysvětleny průběžné aktivity, na které naváže fiktivní stavba tábora. Následovat bude program zaměřený na skauting a jeho hodnoty v životech účastníků.

Momenty radosti

Cíl: Účastník ocení sebe a ostatní členy roverského kmene, přijímá sám sebe. Účastník si zapíše úspěchy a pozitivní okamžiky každého dne, což na konci tábora poslouží k uvědomění si své sebehodnoty.

Čas: v průběhu celého tábora

Pomůcky: obálky, papíry, psací potřeby

Příprava: -

Motivace: Tento tábor je připraven pro Vás – rovery, jako poděkování za činnost, kterou ve skautu děláte. Doufáme, že si jej užijete, načerpáte zde motivaci pro další činnost a odnesete si spoustu zážitků. Na tomto táboře dostanete možnost zjistit o sobě něco nového nebo třeba posunete hranice své komfortní zóny. Především bychom ale chtěli, aby si každý z vás zlepšil svůj vztah k sobě a ostatním v kmeni.

Popis: Tato aktivita je průběžná, bude probíhat po celou dobu tábora. Na začátku tábora tuto aktivitu vysvětlíme. Dáme každému účastníkovi papír, ze kterého si vyrobí krabičku, kterou zalepí tak, aby se nedala otevřít. Následně ji označí svým jménem. Na vrchní straně udělá otvor, kterým se dá prostrčit papír. Krabičky dáme na viditelné místo do společenského stanu. Každý večer proběhne reflexe dne, kdy se účastníci zamyslí, co vše za den zažili a na papír si napíší pozitivní věci, které se ten den staly. Mohou to být zážitky, které si chce zapamatovat nebo ho potěšily, posuny, které za ten den udělal, nebo třeba vzkazy sám sobě. Účastníci si mohou vzkazy psát i navzájem. Upozorníme účastníky, že vzkazy musí být opravdu pouze pozitivní, jde totiž o vzájemnou podporu. Ve vzkazech mohou napsat to, co se jim na druhém líbí, v čem vyniká nebo jaký konkrétní čin z aktuálního dne je překvapil, potěšil a podobně. Vzkazy si mohou do krabiček vkládat i v průběhu tábora.

Reflexe: U této aktivity proběhne reflexe až v domovech účastníků. Každý si svou krabičku odnese domů a určíme společně hodinu, kdy si své vzkazy všichni přečtou.

Zdroj: vlastní

Má hvězda

Cíl: Účastník dokáže vyhodnotit své silné a slabé stránky prostřednictvím škál, ze kterých následně vznikne hvězda, v následujících oblastech: komunikace, víra v sebe, výstup z komfortní zóny, zvládání problémů, vztah k ostatním, dodržování skautských hodnot.

Čas: 20 minut

Pomůcky: bavlnky, špendlíky, psací potřeby, papíry s předlohou, kartony

Příprava: -

Motivace: Každý z nás je jedinečná osobnost, která má své kvality. V něčem si věříme, protože máme za to, že to umíme. V jiných oblastech života si zase nevěříme vůbec, protože jsme si vědomi svých nedostatků. Každý to má zkrátka jinak a to je v pořádku. Je ale důležité podporovat své silné stránky a na těch slabých chtít pracovat. Posun se dá udělat ze dne na den, ale také za několik let. Důležité je chtít. Pojďme se teď podívat na to, jak sami sebe vidíte vy.

Popis: Každý účastník dostane předlohu (viz příloha č. 1). Podle svého vlastního úsudku v každé oblasti připíchne špendlík do té části úsečky, jak moc je podle něj v této oblasti (komunikace, víra v sebe, výstup z komfortní zóny, zvládání problémů, vztah k ostatním, dodržování skautských hodnot) dobrý (nejvíce - u čísla otázky, nejméně - na úrovni teček). Poté připíchne špendlíky do zbylých teček na papíru. Kolem špendlíků omotá bavlnku tak, že vznikne hvězda.

Reflexe: Toto je vaše hvězda života. Jedinečná, tak jako vy sami. Zamýšleli jste se někdy nad těmito oblastmi? Vnímáte tyto oblasti jako důležité nebo byste některou z oblastí „vymazali“ nebo naopak nějakou přidali? Ve které oblasti byste se chtěli nejvíce posunout a proč? Co je pro to potřeba udělat? Naše práce s touto hvězdou tímto nekončí. Na konci tábora uděláme stejnou aktivitu znovu. Tím hezky uvidíte posuny, které jste udělali za tento tábor. Budeme rádi, když do všech aktivit půjdete naplno a hlavně si je užijete.

Zdroj: vlastní

Očekávání a obavy

Cíl: Účastník definuje, jaké má od tábora očekávání a z čeho má naopak obavu a jak by bylo možné uskutečnění obavy předejít.

Čas: 20 min

Pomůcky: 2 papíry A2 (jeden s nadpisem očekávání, druhý s nadpisem obavy), 2 bločky s lepicími papírky jiné barvy, fixy

Příprava: Vyzveme účastníky k vytvoření kruhu. Doprostřed kruhu dáme vedle sebe dva papíry A2 a vedle nich dva druhy bločků.

Motivace: Chtěli bychom, abyste si tábor co nejvíce užili. Proto bychom rádi věděli, co od tábora očekáváte, ale i to, z čeho máte obavy nebo co byste na tomto táboře zažít nechtěli.

Popis: Každý účastník si vezme jeden papírek z každého bločku (v případě, že bude chtít, může si vzít více). Požádáme účastníky, aby na papírek dané barvy napsali, co od tábora očekávají a na druhý papírek napsali, z čeho mají obavy. Poté papírky přilepí na velké papíry.

Reflexe: Vyzveme jednoho nebo dva účastníky, kteří přečtou informace z papírů s očekáváními a obavami účastníků nahlas. U každé obavy se společně ve skupině pokusíme najít způsob, jak ji eliminovat, případně jak dotyčného skupinově podpořit, aby danou obavu dokázal lépe zvládnout. Očekávání budou sloužit zejména pro vedoucí, kteří se v průběhu tábora budou snažit tato očekávání naplnit. Papíry poté připneme na nástěnku.

Zdroj: upraveno podle Bezděk, Spáčil, Hefková, 2008

Stavitel

Cíl: Účastníci si zapamatují vzhled předlohy a následně předají informaci dalším v týmu, kteří informaci aplikují při stavbě tábora z lega.

Čas: 30 minut

Pomůcky: papíry s návrhy, lego, podložky na stavění

Příprava: Vytisknout papíry s návrhy.

Motivace: Ještě jednou bychom vás chtěli přivítat na skautském roverském táboře. Nejdříve je ale potřeba tábor postavit. Naši architekti vymysleli plánec s přesnými návrhy stanů. Vaším úkolem bude tábor postavit. Nebude to ale tak jednoduché.

Popis: Účastníky rozdělíme do čtveřic. Účastníci si mezi sebou rozdělí role – architekt, přenašeč a 2 stavitelé. Architekt a stavitelé budou od sebe vzdáleni tak, aby se vzájemně neviděli ani neslyšeli. Architekt dostane papír, na kterém bude plánec tábora s přesným popisem velikosti stanů. Ten jej bude muset slovně popsat přenašeči (nesmí ho však ukázat) a přenašeč se následně přemístí ke stavitelům, kterým jej bude muset dále popsat. Stavitelé budou mít za úkol tábor z lega postavit dle instrukcí přenašeče. Všichni 4 se snaží, aby stavba odpovídala co nejpřesněji předloze.

Reflexe: Kdo měl podle vás nejtěžší roli? Jste spokojeni s vaší komunikací? Udělali byste něco jinak?

Zdroj: vlastní

Pevnost boyard

Cíl: Účastníci prokáží, že dokáží použít své vědomosti a dovednosti při plnění úkolů a spolupracovat v týmu.

Čas: 1,5 hodiny

Pomůcky: lano, kartičky s písmeny abecedy, hřebíky, kladívka, lékárnička, vlajky, kniha Skautskou stezkou, tyč, kláda, indície, karty

Příprava: příprava stanovišť

Motivace: Téma prvního dne se nese v duchu já a skauting. Každý z vás vede družinu, kterou učí různé skautské dovednosti. Jak jste na tom ale vy?

Popis: Účastníky rozdělíme náhodně pomocí losování karet na dvě skupiny. Každá skupina prochází postupně všechny stanoviště společně s jedním vedoucím, který zde tvoří průvodce týmu a zároveň v některých aktivitách soupeře. Za každý splněný úkol dostane tým indicii. Ze získaných indicií se snaží vydedukovat heslo, které prozradí následující aktivitu. Před každou aktivitou budou mít účastníci čas na domluvu.

Zatlučení hřebíku

Tento úkol bude fungovat jako souboj účastníka a průvodce týmu. Každý účastník týmu bude mít za úkol zatlouct hřebík rychleji, než jeho soupeř – vedoucí. Tým získává indicii, pokud více než polovina týmu zatluče hřebík rychleji než soupeř.

Uzel

Účastníci dostanou lano, ze kterého budou muset uvázat za 4 minuty 3 uzly – ambulanční, lodní a dračí smyčku. Lana se však v průběhu celé aktivity nesmí nikdo pustit.

Zdravověda

Před vstupem na stanoviště vedoucí upozorní skupinu, že se jedná o zdravotní vědu a že bude potřeba rozdělit si úkoly. Seznam úkolů budou mít na papíře a budou si vzájemně dělat figuranty. Úkoly: zavázat správně obvaz, ošetřit raněného, který vyšiluje a následně upadne do bezvědomí, ošetřit úpal, správně zavolat záchranku. Na splnění celého stanoviště budou účastníci mít 4 minuty. Na konci si projdeme, co účastníci udělali dobře a co špatně. Indicii dostane ten tým, který splní všechny úkoly správně.

Předání vzkazu

Tým se rozdělí na 2 skupiny, které se postaví alespoň 10 metrů od sebe. Jedna skupina dostane 2 vlajky a vzkaz: “veselá mysl”, který musí pomocí vlajkové šifry předat druhé skupině. Ta má za úkol vzkaz napsat na papír. První skupina může vzkaz poslat pouze 2x. Na konci účastníkům řekneme, že vzkaz byl zároveň indicie.

Hledání ve skautské historii

Tým dostane sadu otázek, na kterou se musí pokusit najít odpověď v knize Skautskou stezkou. Knihu položíme na vzdálenost alespoň 15 metrů od týmu. Účastníci budou po jednom vybíhat, přičemž každý má na výběh pouze 40 sekund. Po uplynulých 40 sekundách se musí účastník vrátit zpět k týmu a vybíhá další.

Tyč

Úkolem účastníků je zvednout dřevěnou tyč na úroveň dřevěného stolu (vedle tábořiště cca 130 cm vysoký) a následně tyč položit k zemi. Pokládání má svá pravidla: dvě řady stojí naproti sobě a natáhnou ukazováčky. Začíná se ve dřepu s položeným ukazováčkem na zemi. Na ně pak položíme tyč. Tyče se musí dotýkat po celou dobu všichni účastníci, pokud se někdo přestane dotýkat, začíná se znovu.

Řazení na kládě

Při příchodu na stanoviště se účastníci postaví na kládu v libovolném pořadí. Řekneme účastníkům, že mají 3 minuty na to seřadit se podle velikosti chodidel od největší po nejmenší, aniž by kdokoliv stoupl na zem. Je na nich domluvit se, ze které strany se seřadí.

Za každý splněný úkol dostanou účastníci jednu indicii. Ty v průběhu neotevírají, mohou je otevřít až po dokončení všech úkolů. Tým, který podle indicií nejdříve rozluští heslo „skautský zákon“, vyhrává. Indicie budou následující: číslo 10, skautský znak, podané ruce, paragraf, hnědý skautský šátek, otázka „Jaký jsi?“, heslo „bud’ připraven“.

Písmenkovaná – závěrečná aktivita

Po splnění všech úkolů dostanou účastníci indicie, z nichž vzejde heslo „skautský zákon“. Na zemi budou ležet kartičky s písmeny abecedy ohraničené kruhem z lana. Úkolem účastníků je dotknout se postupně karet tak, aby na klávesnici „napsali“ heslo. Musí se vystřídat všichni účastníci. Do kruhu může v jednu chvíli vstoupit pouze jeden účastník. Pokud do kruhu, ať už třeba jen jednou nohou vstoupí 2 účastníci, čas se zastaví a účastníci musí zkusit druhý pokus. Úkol zkouší tak dlouho, dokud se jim nepodaří napsat heslo do 20 sekund. Poté zazní znělka z pořadu Pevnost Boyard a pográtujeme týmu.

Reflexe: Který úkol byl pro vás z hlediska komunikace nejnáročnější? Pokud se vám některý úkol nepovedl, co bylo důvodem? Proč si myslíte, že tajenka, kterou jste pomocí indicií vyluštili, byla právě skautský zákon? Má to nějakou spojitost s tímto táborem?

Zdroj: upraveno podle Bezdek, Spáčil, Hefková, 2008

Skautský zákon

Cíl: Účastník analyzuje svůj vztah ke skautskému zákonu a seřadí zákony podle toho, který dodržuje více a který méně.

Čas: 30 min

Pomůcky: papíry se skautským zákonem, psací potřeby

Příprava: vytisknout papíry se skautským zákonem

Motivace: V předchozí aktivitě vám vyšla tajenka skautský zákon. Pamatujete si, kdy jste skládali skautský slib? Co to pro vás znamenalo tenkrát a co to znamená pro vás teď? V průběhu života se nám mění názory a priority. Pojdme se teď podívat, jak se mění vám.

Popis: Účastníkům dáme papír, na kterém bude napsaný skautský zákon. Účastníci budou mít za úkol každý sám za sebe seřadit, jak moc který zákon dodržují nebo jak moc je pro ně bod zákona důležitý.

Reflexe: Proč se vám nedaří některý zákon dodržovat? Jak moc jste podle vás vzorem pro děti, které vedete? Zavřete oči a zkuste ukázat, jak moc podle vás skautský zákon dodržujete (ruka nahore nejvíce, ruka dole nejméně). Je něco, co byste u sebe chtěli změnit?

Zdroj: vlastní

Komunikace

Cíl: Ujasnit si dobré a špatné příklady komunikace, navzájem si sdílet své poznatky ohledně komunikace ve skautu.

Čas: 30 minut

Pomůcky: karty, papíry, psací potřeby

Příprava: Připravit tolik karet, kolik je účastníků tak, aby byl každý symbol zastoupen 4x.

Motivace: V našem životě bývají horší i lepší období. Některé překážky jdou překonat snadněji, jiné hůře. Někdy se v našem životě objeví někdo, kdo nám ukáže cestu a společně se nám podaří překážku překonat. Jednou z překážek může být pouhá komunikace. Znáte to. Někomu něco řeknete, on si to přebere jinak nebo si vytvoří domněnku. Pojdme se společně zamyslet nad tím, jak naši komunikaci nejen ve skautu zlepšit?

Popis: Každý účastník si vybere jednu kartu a poté ji otočí. Podle toho, co za symbol (piky, káry, srdce, kříže) bude na kartě mít, najde další členy svého týmu. Kartu však nesmí nikomu ukázat, zároveň nesmí mluvit. Když se všichni najdou, požádáme je, aby si ve skupinkách sedli k sobě.

Každé skupině zadáme jiný úkol, který budou poté prezentovat ostatním. Úkoly:

- Napsat příklady komunikačních nepochopení, které se někdy ve skautu staly
- Napsat, jak předcházet komunikačním problémům
- Čím se vyznačuje dobrý vedoucí z hlediska komunikace?
- Jak vytvořit ve skautu bezpečné prostředí pomocí komunikace?

Reflexe: Každá skupina představí své myšlenky, navzájem se mohou doplnit.

Zdroj: upraveno podle Klein, 2012

Asociační abeceda

Cíl: Účastník vytvoří seznam věcí nebo hodnot, které mu dává skaut. Účastník zapojí svou kreativitu.

Čas: 30 min

Pomůcky: papíry, psací potřeby

Příprava: -

Motivace: Každý z vás je ve skautu už minimálně 6 let. V dětství je motivace chození do skautu jednoduchá. Děti tam chodí, protože je baví aktivity a hry, které pro ně vytváříte a zajímají je věci, které se ke skautu pojí. Vy už jste ale starší a ten program pro družiny vytváříte vy. Jaká je ale vaše motivace? Co vám skaut dává?

Popis: Každý si napíše na papír pod sebe všechna písmena abecedy. Ke každému písmenu napíše, co mu dává skaut nebo roverský kmen (slovo vždy musí začínat na to písmeno).

Reflexe: Postupně projdeme všechna písmena a každý může říct, co si napsal a doplnit to, na co si nevzpomněl a souzní s jeho postojem. Účastníkům řekneme, ať si papír schovají a mohou ho využít ve chvíli, kdy jejich motivace začne klesat.

Zdroj: upraveno podle Klein, 2012

DEN 2

Ve druhém dni se pokusíme zjistit, jaké vztahy mají členové roverského kmene a jak vnímají v kmeni sebe. Dnem se budou prolínat aktivity, ve kterých budou muset účastníci komunikovat a spolupracovat s aktivitami, kdy se nad sebou a ostatními účastníky v kmeni zamyslí. Večer proběhne sociální hra, kdy účastníci dostanou identitu někoho jiného a budou se muset snažit chovat se jako někdo jiný z kmene.

Den trifidů

Cíl: Účastník dokáže zorganizovat svůj tým. Účastník koordinuje své pohyby se zavázanýma očima, reaguje na pokyny vedoucího týmu a ocení snahu ostatních účastníků.

Čas: 1 hodina

Pomůcky: šátky na oči, nahrávka, reproduktor

Příprava: Příprava nahrávky a trasy.

Motivace: Ráno před budíčkem pustíme nahrávku se sdělením, že přes noc vybuchla nová chemická zbraň a je nutné se dostat na bezpečné místo. Výbuch ale zapříčinil útěk nových, velice nebezpečných druhů rostlin - trifidů, které reagují na zvuk. Proto je nutné zůstat co nejvíce potichu. Někteří ale neoslepli, proto je jejich úkolem dostat ostatní do bezpečí.

Popis: Po zaznění nahrávky vyzveme účastníky k zavázání očí. Od této chvíle nesmí nikdo z osleplých promluvit. Rozdělíme účastníky na 2 skupiny. Jednomu účastníkovi sundáme šátek a označíme ho za vůdce skupiny. Vůdcem skupiny pověříme účastníka, který běžně nebývá iniciativní. Ten jako jediný bude moci mluvit. Úkolem skupiny bude projít předem připravenou trasu. Úkolem vedoucího skupiny bude provést tým bezpečně trasou. Trasa bude 1 km dlouhá a bude na ni několik překážek:

- Podlezení pod stolem
- Chůze po lavičce
- Plazení se bahnem
- Přelézání zábradlí
- Chůze mezi stromy za přidržování se provázku
- Chůze lesem přes spadané větve
- Brodění potokem

S každou skupinou půjde vedoucí.

Reflexe: Jmenujte jeden pocit nebo emoci, která vás provázela většinu této aktivity. Byli jste spokojeni s vaším vůdcem skupiny? Jak se vám vůdcům pracovalo? Bylo to pro vás příjemné nebo ne? Následně každý z vás najděte něco pozitivního, za co byste vůdce pochválili. Zároveň vůdce může zhodnotit pozitivně jednotlivé členy nebo celý tým.

Zdroj: upraveno podle Franc, Zounková, Martin, 2007

Náš kmen

Cíl: Účastník shrne, co již ví o druhém účastníkovi a zapamatuje si nové informace o něm. Účastník vytvoří profil druhému účastníkovi.

Čas: 45 minut

Pomůcky: papíry A3, fixy, pastelky, tužky, barevné papíry, lepidla

Příprava: -

Motivace: Náš druhý den bude zaměřen na to, jakou roli ve vašem životě hrají ostatní lidé, především roverský kmen, a jak dokážete spolupracovat. Znáte se už dost dlouho na to, abyste o každém z kmene dokázali něco říct. Určitě se ale najdou věci, které o sobě ještě nevíte.

Popis: Rozdělíme účastníky na dvojice. Dáme k sobě záměrně ty účastníky, jejichž vztahy jsou vzájemně chladnější. Každé dvojici dáme papír. Dvojice bude mít za úkol vytvořit profil tomu druhému. Na začátku každý napíše na papír, co o tom druhém ví. Poté si účastníci navzájem řeknou informace o sobě navzájem, které by si přáli na svém profilu mít a porovnají, zda se to, co si o druhém mysleli, že ví, shoduje s realitou. Účastníci se mohou navzájem doptávat i v průběhu tvoření profilu.

Reflexe: Společně projdeme všechny profily, každý účastník odprezentuje svůj výtvar. Zeptáme se účastníků: Jak moc se shodovaly informace, které jste si o tom druhém mysleli s realitou? Byl/a jsi překvapená tím, co si o tobě myslí ten druhý?

Zdroj: upraveno dle Franc, Zouňková, Martin, 2007

Ringo

Cíl: Účastník navrhne strategii při plnění aktivity. Účastník ocení snahu druhých, prokáže a následně zhodnotí své komunikační dovednosti a schopnost spolupracovat.

Čas: 30 min

Pomůcky: ringo, míč, provázky

Příprava: Navázat na ringo různě dlouhé provázky dle počtu účastníků.

Motivace: Jak už jsme zmiňovali u předchozí aktivity, dnešní den se bude věnovat také spolupráci. A při spolupráci je důležitá komunikace. Pojd'me se podívat, jak si povedete.

Popis: Na ringo navážeme tolik provázků, kolik je účastníků. Každý provázek bude jinak dlouhý, aby byl každý účastník v jiné vzdálenosti. Každý se chytne jednoho provázku, který musí držet na jeho konci a udržet ho po celou dobu natažený. Jakmile budou účastníci připraveni, položíme na ringo míč. Účastníci musí projít předem určenou trasou. Trasa povede částečně lesem mezi stromy, do kopce a zúženým místem mezi stany. V případě, že v průběhu míč spadne, budou jednomu z účastníků zavázány oči. Oči zavážeme maximálně třem účastníkům a poté se účastníci se zavázanýma očima budou střídat. To, komu budou oči zavázány, určuje vedoucí (vybírá vždy toho, kdo v předchozím pokusu nejvíce komunikoval, aby dostali příležitost se projevit i další).

Reflexe: Zkuste vytvořit živý obraz nejsilnějšího momentu této aktivity. Máte pocit, že se vám dobře komunikovalo? Kde byl v komunikaci kámen úrazu? Co by se muselo změnit, aby se aktivita povedla lépe?

Zdroj: vlastní

Land art

Cíl: Účastník vyjádří své pocity pomocí metody Land Art. Účastníci porovnají své úhly pohledu, navzájem na své pocity reagují a zhodnotí své postavení ve skupině.

Čas: 1 hodina

Pomůcky: přírodní materiály

Příprava: -

Motivace: Ve skautu se snažíme, aby se členové vašich družin cítili ve skautu dobře. Brát člověka takového, jaký je, je jedna z hodnot skautingu. Věříme, že všichni z vás se o to snažíte. Někdy se ale někdo i přesto nemusí cítit v roverském kmeni nejlépe. My bychom chtěli zjistit, jak to vnímáte vy.

Popis: Účastníci budou pomocí výtvarné metody Land Art ztvárňovat to, jak se cítí v roverském kmeni. Mohou ztvárnit své emoce a pocity nebo svůj postoj ke kmeni. Fantazii se meze nekladou, výtvary mohou být abstraktní. Vysvětlíme účastníkům, že mohou používat jakýkoliv přírodní materiál, avšak nemohou nic trhat a ničit. Na tvoření účastníkům vyhradíme 45 minut a průběžně je informujeme o čase.

Reflexe: Společně si postupně projdeme výtvary všech účastníků. Účastníky upozorníme, že se u některých může jednat o citlivé téma, proto ty, kteří budou mít odvahu svůj výtvar ukázat a popsat, nebudeme bez vyzvání komentovat.

Účastník popíše svůj výtvar. Na jeho popis můžeme navázat otázkami: Proč si myslíš, že tě takto ostatní vnímají? Chtěl/a bys to změnit? Ostatních se zeptáme, jestli daného účastníka opravdu vnímají tak, jak si myslí on, případně proč a jak by se to dalo změnit. Na závěr dodáme, že je důležité mít na paměti, že jsme každý jedinečný a výjimečný a každý má své místo v roverském kmeni.

Zdroj: upraveno dle Franc, Zouňková, Martin, 2007

Perly štěstí

Cíl: Účastník navrhne pořadí účastníků při plnění aktivity, dokáže zorganizovat tým, při závěrečné reflexi diskutuje a zhodnotí míru své participace na aktivitě. Účastník integruje hodnoty štěstí a přátelství do svého systému hodnot.

Čas: 1 hodina i s přesunem

Pomůcky: 2 barely na vodu s úchytem, lana, 2 tenké skládací batohy, 2 vodotěsné krabičky

Příprava: Vyrobení „perel“ z papíru. Před aktivitou řekneme účastníkům, ať si vezmou na sebe plavky. Jeden vedoucí odnese/odveze materiál k rybníku.

Motivace: Vedoucí sehraje scénku. Jeden bude kameraman, druhý reportér a třetí potápěč. Ve scénce bude dělat reportér rozhovor o tom, že celý svět mluví o novém nález – perlách štěstí. Tyto perly prý mají zajistit člověku šťastný život. K rybníku se sjíždí lidé z celého světa, ale účastníci mají to štěstí, že zde zrovna táboří. Perly se musí převézt na speciálních plavidlech. Převoz má speciální pravidla a je pro něj potřeba tým lidí.

Popis: Rozdělíme účastníky na dva týmy. Každému týmu dáme barel, lano a skládací batoh a vodotěsnou krabičku. Úkolem týmu bude vytvořit „plavidlo“ správným protáhnutím lana barelem a poté se dostat s celým týmem na druhou stranu rybníku. Na druhé straně budou „perly štěstí“ (skrčené papíry), které účastníci musí převézt zpět na tu stranu řeky, kde začínali. Převážení má pravidla:

- Nejdříve se musí přesunout na druhou stranu řeky celý tým.
- Jeden účastník může převézt pouze jednu „perlu“.
- Perla se nesmí namočit (tzn. musí ji převézt v krabičce v batohu).
- Účastník, který jde první, musí na druhou stranu s barelem doplovat, poté se ostatní přemísťují tak, že se chytí barelu a ostatní jej táhnou.
- Pořadí si mohou určit hráči sami.

Na konci si každý vezme jednu perlu a odnese si ji s sebou do tábora. Při reflexi si každý svou perlu „otevře“. Na papíře bude psáno: „Štěstí jsou lidé, které okolo sebe máš“.

Po aktivitě necháme účastníkům čas na hygienu.

Reflexe: Na laně uděláme 6 uzlů a svážeme je do kruhu. Účastníci si kolem lana sednou. Podle toho, mezi kterými uzly se budou nacházet, budou odpovídat na příslušnou otázku: Jakou jste zvolili taktiku a proč? Kdo ji vymyslel? Shodli jste se hned nebo jste se dohadovali, která taktika je lepší? Uvázali jste lano k barelu správně nebo jste v průběhu hry museli úvaz upravovat? Jste se svým výkonem spokojeni? Co by se dalo příště udělat lépe?

Zdroj: vlastní

Co ti připomínám?

Cíl: Účastník přirovná ostatní účastníky k věci, zvířeti apod. a zdůvodní jeho názor.

Čas: 30 minut

Pomůcky: -

Příprava: -

Motivace: Stalo se vám někdy, že jste viděli někoho, kdo vám něco připomněl? Třeba nějaké zvíře? Zkoušeli jste se někdy zamyslet nad tím, jak vás vidí ostatní? Jestli jim něco připomínáte?

Popis: Účastníci se rozdělí na 2 skupiny. Každý účastník si předem rozmyslí, k čemu by chtěl, aby jej ostatní přirovnali (například zvíře, cesta, věc,...). Následně se účastníci postupně střídají a ptají se ostatních otázkou: „Co bych byl/a, kdybych byl/a...“ Ostatní postupně říkají své odpovědi. Účastníkům vysvětlíme, že je důležité svou odpověď rozvést, neodpovídat pouze jednoslovně, ale vysvětlit, proč si to myslí.

Reflexe: Je nějaká odpověď, která vás překvapila? Pokud Vám někdo řekl něco, s čím nesouhlasíte, nebo něco chcete dovysvětlit, teď máte možnost.

Zdroj: Franc, Zounková, Martin, 2007

Zkouška spolupráce

Cíl: Účastníci splní úkoly organizovaně a prokáží svou schopnost organizace. Účastník dokáže vyřešit úkoly s omezením zraku a řeči. Účastník při plnění aktivit zautomatizuje své pohyby, srovná první pokus s pokusem posledním.

Čas: 1 hodina

Pomůcky: lano, šátky

Příprava: Určit místa stanovišť a na jedno z nich umístit lano.

Motivace: Jak už jsme si dnes říkali, člověk je společenský tvor a je potřeba komunikovat s ostatními. Vy si teď zkusíte, jak moc to dokážete a jak je váš tým sehraný.

Popis: Účastníky rozdělíme do 3 skupin. Každá skupina má za úkol splnit 3 úkoly: nacvičit jednoduchý taneček, vytvořit z lana obrázek domku a vytvořit řadu podle věku. Hra bude rozdělena na 4 kola. V každém kole budou účastníci plnit ty samé úkoly, budou ale omezeni. První kolo proběhne bez omezení. Ve druhém kole plní úkoly bez použití řeči. Ve třetím kole mohou mluvit, ale budou mít zavázané oči. Ve čtvrtém kole nebudou moci ani vidět ani mluvit.

Reflexe: Jak se vám spolupracovalo? Kdo skupinu řídil a proč? Co byste udělali jinak? Myslíte, že byla komunikace při této aktivitě důležitá a proč?

Zdroj: Pelánek, 2013

V jiné kůži

Cíl: Účastník si vyzkouší být v kůži jiného účastníka, dokáže předpovědět, jak by se druhý účastník choval a jeho chování demonstruje.

Čas: 1,5 hodiny

Pomůcky: „teleport“, jmenovky

Příprava: Vyvěsit letáček, připravit krabičku, před aktivitou přidělit identity a připravit jmenovky

Ráno vyvěsíme na nástěнку letáček s informací, že pouze dnes večer nastane příležitost, která se koná jednou za 100 let. Vědci totiž vymysleli speciální teleport, díky kterému se můžete stát někým jiným. Přihlašování bude probíhat do 18 hodin. Před letáčkem bude krabička, do které, pokud se budou chtít zúčastnit, vhodí papírek, se svým jménem.

Motivace: Večer se instruktoři převléknou do plášťů, aby vypadali jako vědci. Zahrají scénku o tom, že vítají všechny zájemce a jsou rádi, že jich je tolik. Řeknou pár slov o tom, jak se jim podařilo tento teleport vytvořit a jak jsou rádi, že zrovna oni se stanou prvními šťastlivci, kteří si konečně budou moci vyzkoušet, jaké to je být někým jiným.

Popis: Po zaznění scénky vyzveme ty účastníky, kteří budou mít zájem, k průchodu teleportem. Účastníci budou procházet jednotlivě, po průchodu dostanou jmenovku, kterou si připnou na tričko. Od té doby mají za úkol co nejvíce napodobit chování toho, koho ztvárňují. Přebírají celou identitu, zůstává jim pouze tělo.

Hlavním úkolem účastníků bude příprava společenské události. Připravit oheň, občerstvení, vyrobit výzdobu. Účastníci se musí domluvit, jak si rozdělí práci a přitom se stále držet ve své roli. Na tuto aktivitu bude pozvolně navazovat program tančírna.

Reflexe: Proběhne až po další aktivitě.

Zdroj: upraveno podle Franc, Zouňková, Martin, 2007

Tančírna

Cíl: Účastník si vyzkouší být v kůži jiného účastníka, dokáže předpovědět, jak by se druhý účastník choval a jeho chování demonstruje. Účastník sdělí/definuje informace o druhém účastníkovi.

Čas: 1 hodina

Pomůcky: reproduktor, přehrávač hudby, papíry, psací potřeby

Příprava: Vytisknutí „dotazníků“, občerstvení a výzdobu připraví účastníci při předchozí aktivitě

Motivace: Vítáme vás na naší diskotéce. Doufáme, že si ji společně užijeme. Můžete se těšit na skvělé občerstvení a hudbu. Můžete tančit, povídat si, sdílet. Jen nezapomeňte, kým jste a sem tam se koukněte, jak si na tom vedete vy v jiném těle.

Popis: Tato aktivita bude probíhat jako volná zábava. Účastníci však budou stále v kůži někoho jiného. Každý účastník bude mít možnost jednou za večer pustit „svou“ oblíbenou hudbu (tu, kterou si myslí, že ten, koho představuje, poslouchá). Zároveň se bude snažit chovat tak, jak si myslí, že by se v daných situacích choval. Je potřeba účastníkům zdůraznit, aby nikoho nezesměšňovali. Důležité také je nebrat si chování toho, kdo daného účastníka představuje osobně. Následně každému rozdáme „dotazník“, který vyplní jako osoba, kterou předvádí. Dotazník každý vyplňuje sám, nikdo mu neradí. Otázky v dotazníku budou následující:

- Celé jméno
- Věk
- Oblíbená barva
- Oblíbené jídlo
- Co studuji
- Mé silné stránky, co mi jde
- Kde bych chtěl/a pracovat
- Jak dlouho chodím do skautu
- Jméno družiny, kterou vedu

Až všichni dopíší, řekneme jim, že je konec experimentu a že průchodem přes portál opět získají svou vlastní identitu. Po průchodu dají „dotazník“ do košíku k instruktorovi. Následuje volná zábava, necháme účastníkům doznít zážitky. Podle aktuálního rozpoložení účastníků provedeme reflexi buď ještě tentýž den, nebo další den ráno.

Reflexe: Kdo podle vás nejlépe ztvárnil toho, koho měl předvádět? Bylo pro vás být v kůži někoho jiného svazující nebo vám to dalo určitou volnost? Rozdáme každému „dotazníky“ a necháme účastníkům čas si je přečíst. Následuje série otázek: Jak moc se dotazník, který za tebe vyplňoval někdo jiný, shoduje s realitou? Sledoval jsi toho, kdo tě ztvárňoval? Potěšilo tě něco nebo naopak zklamalo? Chtěl bys něco z této aktivity objasnit nebo si s někým vyjasnit?

Zdroj: upraveno podle Franc, Zouňková, Martin, 2007

DEN 3

Třetí den bude fyzicky náročnější a bude zaměřen na problémy, sny a výzvy. Účastníci si ujasní, jaké jsou jejich sny, dostanou možnost „odhodit“ starosti, které je trápí. Následovat bude fyzicky velmi náročná aktivita, kdy účastníci dostanou možnost překonat sebe sami. Dále budou muset týmy vyřešit problém s dorozuměním. Vzájemně se obohatí svými názory na řešení konkrétních problémů. Odpoledne pojedou celý tábor autobusem do Lipníku nad Bečvou, kde je budou čekat výzvy, díky kterým vystoupí ze své komfortní zóny. Následně se přesunou k lomu Výkleky, kde budou mít účastníci volný program. Celý den završí aktivita cesta do tábora, při které se účastníci budou muset zorientovat a dostat se v noci zpět do tábora.

101 věcí

Cíl: Účastník vytvoří seznam svých snů, navrhne, jak by některý ze snů šel splnit do jednoho roku a identifikuje příčiny, proč si sen zatím nesplnil.

Čas: 1 hodina

Pomůcky: papíry, pastelky a psací potřeby

Příprava: -

Motivace: Chtěla bych vám říct příběh o jednom mém velkém snu. Už od svých 13 let bylo mým snem dělat animátorku v zahraničí. Opravdu jsem po tom prahla. Bohužel v 17 letech jsem vyjet nemohla, protože výjezd byl možný až od 18 let. V 18 letech jsem ale měla vážný zdravotní problém. Po tom, co jsem se z něj dostala, začal covid a všechno bylo zavřené. Covid skončil a já plná energie jsem byla rozhodnutá, že je konečně správný čas na podání přihlášky. Byla jsem štěstím bez sebe, když jsem se dozvěděla, že mě vybrali. Absolvovala jsem školení a dozvěděla jsem se svou destinaci – Turecko. Snažila jsem se udělat co nejdříve zkoušky, abych mohla co nejdříve vyjet. Na konci května jsem přišla z poslední úspěšné zkoušky na kolej. Chvilí po příchodu mi začal zvonit telefon. „Dobrý den, Vendulo, je mi to moc líto, ale hotel si rozmyslel spolupráci s naší cestovní kanceláří. Bohužel nebudete moct odjet a jiné místo Vám nemůžeme nabídnout.“ V tu chvíli se mi zhroutil svět, tak moc jsem si to přála. Přemýšlela jsem, zda je tato práce vůbec pro mě. Naštěstí jsem to ale nevzdala a na poslední chvíli jsem sehnala práci animátorky jinde a užila si skvělé léto v Řecku.

Určitě každý z vás má nějaký takový sen, který se bojí si splnit nebo ještě nedostal šanci. Je důležité se ale nevzdávat. Někdy nás ani nenapadne, co všechno bychom mohli v životě zažít. Pojďme si teď vytvořit inspirující katalog vašich tajných i netajných snů.

Popis: Rozdáme účastníkům papíry, na které si každý napíše seznam věcí, které by chtěl za svůj život udělat nebo zažít, ale doposud na ně neměl čas, odvahu nebo finance. Poté účastníky rozdělíme do skupin po 3 a skupina bude mít za úkol vybrat 3 nejlepší přání a vytvořit dostatečně lákavé plakáty, které by zaujaly ostatní. Následně vznikne „katalog“. Jednotlivé stránky budou rozloženy na zemi a účastníci si je postupně prohlédnou. Po prohlédnutí si účastníci mohou doplnit na své seznamy zážitky z „katalogu“, které je zaujaly natolik, že by je za svůj život také chtěli stihnout. Nakonec si každý vybere jedno přání, které si myslí, že by šlo zrealizovat do jednoho roku od aktuálního dne a sepíše si plán realizace tohoto zážitku nebo snu.

Reflexe: Nadchl někoho z vás nějaký zážitek z „katalogu“? Proč jste dosud některé zážitky nezrealizovali? Co vám v tom brání? Je nějaké přání nebo zážitek, který vás nikdy nenapadl?

Zdroj: Hrkal, Hanuš, Zounková, 2013

Ulička důvěry

Cíl: Účastník demonstruje odhození svých strachů a vyjádří důvěru v ostatní členy jeho týmu.

Čas: 30 min

Pomůcky: kameny, fixy

Příprava: Přesun k rybníku.

Motivace: Každý z nás má někdy v životě těžké období, řeší nějaký problém a podobně. A jak se říká – sdílený problém je poloviční problém. Vězte, že vždy máte kolem sebe někoho, kdo vám podá pomocnou ruku. A platí to dvojnásob tady ve skautu.

Popis: Každý účastník si najde v potoku kámen o velikosti alespoň 10 centimetrů. Na kámen si napíše, co aktuálně jej trápí, šťve, z čeho má strach, co by rád dal ze svého života pryč.

Až budou mít všichni účastníci hotovo, poprosíme je, aby udělali dvě řady tak, aby vytvořili uličku a byli čelem proti sobě. Všichni poté předpaží ruce. Účastníci budou postupně probíhat uličkou. Když bude účastník probíhat, ostatní musí zvednout ruce chvíli předtím, než proběhne kolem nich. Nejdříve provedeme zkoušku (instruktor projde uličkou rychlým krokem). Poté vyzveme prvního dobrovolníka. Před vyběhnutím se vždy ujistí, že může vyběhnout. Před vyběhnutím odhodí popsaný kámen do rybníku takovou silou, jakou se problémů napsaných na něm chce zbavit. Následně vybíhá.

Reflexe: Šel jsi do aktivity naplno? Věřil si, že ostatní dají ruce pryč? Jak ses cítil před aktivitou a jak se cítíš nyní?

Zdroj: Bezděk, Kopřiva, Moravcová, 2012

Herkulova výzva

Cíl: Účastník integruje hodnotu výstupu z komfortní zóny do svého systému hodnot, ocení svůj výkon i výkon ostatních účastníků a vyjádří míru náročnosti aktivity.

Čas: 1 hodina

Pomůcky: voda na výrobu bahna, klacky na zapíchnutí do země, provázek, lana, fáborky na označení trasy, papíry s napsanými úkoly v eurosložkách, připínáčky

Příprava: Připravit a označit trasu.

Motivace: V životě nás potkávají různé překážky a problémy a je na nás, jestli od nich utečeme nebo se jim postavíme. Pamatujete si, kdy jste si v životě sáhli na dno? Nyní vás čeká cesta, plná výzev a překážek. Je na vás, jestli překážku překonáte nebo od ní utečete. Tato aktivita je výzva, ve které máte možnost ukázat a hlavně dokázat sobě, co ve vás je.

Popis: Tato aktivita je extrémní individuální závod, kde účastníci dostanou možnost sáhnout si na dno svých sil. Na začátku připomeneme účastníkům, že tak jako každá jiná aktivita, je i tento závod dobrovolný a účastníci budou mít možnost jej kdykoliv ukončit. Trasa bude mít přibližně 1,5 kilometru a budou se na ni nacházet překážky, které musí účastník splnit: plazení se v bahně, plavání, běh houštím v lese, kliky v potoku, přezení lanové překážky tvaru X.

Účastníci budou vybíhat v intervalu po 3 minutách. Po doběhnutí vyhlásíme výsledky a necháme účastníkům čas na vstřebání zážitků a na osprchování se.

Reflexe: Ukaž pomocí rozpažení rukou, jak moc blízko jsi byl od toho vzdát to. Která aktivita byla nejnáročnější? Srovnali byste některou z překážek k nějaké překážce ve svém životě?

Zdroj: vlastní

ETI

Cíl: Účastník navrhne strategii při řešení úkolu, diskutuje o návrzích řešení úkolu a reaguje na nově vzniklé situace.

Čas: 1 hodina

Pomůcky: papíry A4, fixy

Příprava: Každé skupině do pravých horních rohů papírů napíšeme čísla (aby věděli, jak vzkazy číst).

Motivace: Instruktóři sehraji scénku. „Neuvěřitelné, naše meteorologická stanice právě spatřila UFO, které se blíží k místu, kde zrovna táboříme. Určitě chtějí obsadit naši planetu! Měli bychom se s nimi sejít a zkusit vyjednat podmínky. Komunikovat s nimi lze zatím pouze

pomocí dopisů, které jim můžeme díky našemu vynálezu poslat. Jste naše jediná záchrana! Musíme se s nimi domluvit, na jakém místě se sejdeme k projednání podmínek.“

Popis: Účastníky rozdělíme na dvě skupiny a každé skupině vysvětlíme pravidla. Úkolem účastníků bude navázat komunikační spojení s mimozemskou civilizací (druhá skupina) a domluvit se na místě prvního setkání. Na začátku budou mít skupiny 10 minut na vymyšlení taktiky. Je nutné účastníky upozornit, že nemohou používat žádné lidské symboly, čísla ani písmena a tuto ospravedlníme tím, že druhá skupina je mimozemská civilizace, tudíž ničemu z výše zmíněného nerozumí. Po 10 minutách mohou skupiny poslat první vzkaz. Vzkazy doručují 2 instruktoři, kteří zároveň kontrolují, zda se ve vzkazech nevyskytují symboly nebo písmena s čísly. Vzkazy se posílají vždy po 6 minutách. Vyměňování vzkazů bude probíhat přibližně 30 minut, poté hru ukončíme.

Reflexe: Postupně projdeme všechny fáze hry. Nejprve se účastníků zeptáme, jak probíhalo plánování strategie? Kdo přišel s nejlepším nápadem? Byla v průběhu nějaká hádka? Poté navážeme na samotné vyměňování vzkazů otázkami: Jak dlouho trvalo, než jste se v komunikaci sjednotili (pokud vůbec)? Zkuste vysvětlit druhé skupině, co a jakým způsobem jste se pokoušeli sdělit? Co byste příště udělali jinak? Co jste si díky této aktivitě uvědomili?

Zdroj: Hrkal, Hanuš, 2007

Pomož mi s problémy

Cíl: Účastník navrhuje nová řešení problému a oceňuje návrhy ostatních.

Čas: 30 min

Pomůcky: papíry, psací potřeby

Příprava: -

Motivace: Každý z nás někdy určitě zažil situaci, ve které si nevěděl rady. Stalo se vám někdy, že jste nemohli přijít na řešení problému a náhle se objevil někdo, kdo vám „otevřel oči“ a najednou jste věděli, co dělat? Vítejte v naší poradně.

Popis: Každý účastník dostane papír, na který si napíše problém, se kterým si někdy nevěděl nebo neví rady. Převážně by se měly problémy týkat skautského života, mohou se ale týkat i života osobního. Můžeme dát účastníkům příklad: Vedu ve skautu holčičku, která vše sabotuje a nechce se zapojovat do aktivit. Její maminka ale trvá na tom, že bude do skautu chodit. Účastník svůj problém vysvětlí a položí papír doprostřed kruhu. Ostatní účastníci mohou navrhnout řešení problému. Aktivita bude probíhat formou diskuze.

Reflexe: Na 10 prstech ukažte, jak moc vám řešení ostatních pomohlo. 10 nejvíce, 0 nejméně.

Zdroj: Klein, 2012

Výlet z komfortní zóny

Cíl: Účastník přijímá důležitost výstupu z komfortní zóny v jeho životě, vyzkouší si splnění úkolů, které nejsou běžné a nemusí být pro něj příjemné.

Čas: 2 hodiny

Pomůcky: seznam s úkoly

Příprava: Zajistit spoj, kterým se dostaneme do města Lipník nad Bečvou.

Motivace: Dnes jste se už jednou fyzicky překonali. Vystoupili jste ze své komfortní zóny. Slyšeli jste už tento pojem? V komfortní zóně nám je dobře, nemusíme se překonávat ani dělat něco, co nám není příjemné. V komfortní zóně ale stagnujeme. Ve chvíli, kdy z naší komfortní zóny vystoupíme, rosteme. Máme ze sebe dobrý pocit, jsme na sebe hrdí, že jsme se překonali. Také můžeme zažít momenty, které si budeme pamatovat už navždy. Jak často vystupujete ze své komfortní zóny? Jak moc máte odvalu? My si dnes uděláme takový malý výlet z komfortní zóny.

Popis: Řekneme účastníkům, že se vydáme na výlet s přespáním pod širým nebem, a proto je potřeba sbalit si věci, které by mohli potřebovat. Účastníky rozdělíme na 4 skupiny. Každá skupina dostane seznam úkolů s bodovým ohodnocením. Za splnění úkolu si skupina připsá daný počet bodů. Skupina s nejvyšším počtem bodů vyhrává. Skupiny si navzájem nesdělují, které úkoly plní nebo kolik mají bodů. Skupina se nesmí rozdělit, všichni členové skupiny musí zůstat pohromadě. Každý úkol plní minimálně jeden člen skupiny.

Seznam úkolů s body:

- 7 Zazpívej ve skupině na náměstí jednu celou písničku.
 - 1 Vyzuj si boty a projdi náměstí bos.
 - 8 Zarecituj báseň na místě, kde tě slyší i další lidé, pokud ti alespoň jeden cizí zatleská, získáváš body.
 - 3 Najdi člověka, který je ti sympatický a řekni mu/jí to.
 - 10 Obejmi někoho cizího bez výstrahy.
 - 4 Jeďte se svým týmem alespoň 100 metrů jako mašinka. Strojvedoucí musí v průběhu jízdy alespoň 3x zahoukat.
 - 4 Sežene alespoň 2 cizí lidi, kteří se k vám do vaší mašinky připojí.
 - 3 Požádejte někoho cizího, aby si s vámi vyfotil selfičko.
 - 3 Požádejte skupinu cizích lidí, aby si s vámi vyfotili selfičko.
 - 2 Zavaž si oči a choď alespoň 15 minut se zavázanýma očima.
 - 5 Požádej kolemjdoucího, ať si s tebou dá kámen nůžky papír na 3 vítězné body.
- Pokud vyhraješ, získáváš body. Při prohře pokus opakuj s někým jiným.

- 7 Běž za někým cizím a řekni mu vtip.
- 10 Přesvědč někoho cizího, aby si s tebou na minutu vyměnil tričko.
- 2 Za každou dvojici, která bude mít po celou dobu plnění úkolů svázané nohy (jeden levou a druhý pravou), získává tým další body.

Reflexe: proběhne po příchodu k lomu. Vyznačíme škálu například mezi dvěma stromy. Účastníci si stoupnou na škálu tam, jak moc jim úkoly byly nepříjemné. Poté navážeme otázkami: Který úkol byl podle vás nejtěžší? Drželi jste se spíše lehčích úkolů nebo jste do aktivity šli naplno?

Po této aktivitě proběhne pěší přesun k lomu Výkleky, kde účastníky čeká volný program a koupání v lomu.

Zdroj: upraveno podle Skaličková, Javoříková, Zimčík a kol., 2019

Cesta zpět do tábora

Cíl: Účastník navrhne nejrychlejší trasu zpět do tábora a sdělí svůj plán cesty do tábora ostatním účastníkům, společně diskutují o nejrychlejší trase zpět do tábora a tu realizují.

Čas: 3 hodiny a více

Pomůcky: auto, batoh, šátek, závin, kartička pojišťovny, občanský průkaz, autoplachta, telefon, budík

Příprava: Připravit vzkaz, mobilní telefon, záviny, zajistit auto, kterým odvezeme batohy a vedoucí.

Motivace: Zanechaný vzkaz.

Popis hry: Aktivita začne večer předtím, než účastníci půjdou spát upozorněním, že je čeká náročný den, proto by bylo vhodné jít spát brzy. Jakmile všichni usnou, vedoucí v tichosti vezmou své věci a odejdou. Účastníkům nechají budík nastavený na 2:30 hodin spolu s nabitým mobilním telefonem s čísly na vedoucí a mapu okolí. Dále necháme účastníkům vzkaz, kde bude napsáno: *“Dobré ráno, milí roveři a rangers. Čeká Vás další náročný úkol, a to dostat se co nejdříve zpět do tábora. Při své cestě nesmíte používat vlastní mobilní telefony, pouze telefon, který jsme Vám zde zanechali a i ten pouze v krajním případě či v případě nebezpečí. Nesmíte také využít žádných dopravních prostředků a skupina se nesmí rozdělit. Těšíme se na Vás, Vaši vedoucí ☺”*. Vedoucí se vrátí zpět do tábora a půjdou spát, jelikož i další den bude náročný. Cesta z lomu Výkleky nejkratší možnou cestou trvá zhruba 3 hodiny a trasa je dlouhá 10 kilometrů. Po příchodu účastníků do tábora je necháme odpočinout si. Zeptáme se, zda místo, kde spali, zanechali čisté a pokud ne, zajedeme je uklidit.

Reflexe: Ze 4 lan vytvoříme 4 kruhy. Do každého kruhu položíme papír s 1 otázkou. Co se stalo? Co jsem cítil? Co z toho plyne? Co s tím dál? Každý si projde všechny 4 kruhy a poté se k jednomu z nich postaví. Následně každý sdělí odpověď na otázku, která je v kruhu. (Reitmayerová, Broumová, 2012)

Zdroj: vlastní

DEN 4

Čtvrtý táborový den jsou pro účastníky připraveny méně náročné fyzické aktivity, jelikož předchozí den byl velmi fyzicky náročný. Aktivity budou zaměřeny na vztah účastníků k sobě samému a bude tak náročnější na jejich psychiku. Účastníci se zamyslí nad tím, co je podle nich štěstí, zamyslí se nad svým vlastním životem a nad tím, jak se vnímají, vytvoří si žebříček svých hodnot, napíší sami sobě vzkaz. Při večerní aktivitě se pak zamyslí nad svými vizemi do budoucna a dostanou možnost projevit empatii.

Otisk prstu

Cíl: Účastník analyzuje vlastní život, integruje hodnotu sebepoznání do svého systému hodnot, ocení vlastní silné stránky a své kvality.

Čas: 1 hodina

Pomůcky: papíry A4, temperové barvy, voda na umytí rukou, psací potřeby, pochodně 10 ks, papíry s vytištěnými otázkami

Příprava: Připravit vodu na umytí rukou a rozmístit po tábořišti stanoviště s pochodněmi a otázkami tak, aby byly viditelné.

Motivace: Každý z nás se rodí s nějakými predispozicemi. Je na nás, jak s nimi naložíme a jak je využijeme. Každý z nás je jedinečná a důležitá bytost, která toho zažila mnoho. Za naše hodnoty a postoje vděčíme nejen sobě, ale i ostatním lidem. Někdy si ani neuvědomujeme, kolik jsme toho již zvládli a jak nás to formovalo, nemáme čas zamyslet se, kdo jsme, v čem jsme výjimeční a podobně. Přesně tak, jako je jedinečný náš otisk prstu.

Popis: Rozdáme účastníkům papíry a požádáme je, aby si na papír otiskli svůj prst. Poté účastníkům řekneme motivaci. Ujistíme účastníky, že u této aktivity je důležité být upřímný sám k sobě, proto nebudou odpovědi s nikým sdílet, pokud nebudou chtít a poprosíme je, aby aktivita probíhala v tichosti.

Po tábořišti bude rozmístěno 8 stanovišť. U každého stanoviště bude hořet pochodeň. Každý z účastníků bude mít za úkol projít všech 8 stanovišť. Je na něm, v jakém pořadí stanoviště obejde. Na každém stanovišti bude napsaná otázka týkající se jeho života. Odpověď na otázku zapíše na papír se svým otiskem. Každý bude mít možnost projít stanovišti ve svém vlastním tempu. Je na něm, jestli si otázku přečte a odpověď si půjde zapsat někde, kde bude mít větší soukromí nebo zůstane poblíž stanoviště. Požádáme účastníky, aby po projití všech stanovišť nerušili ostatní účastníky a šli si sednout k ohništi. Otázky na stanovištích budou následující:

- Čím jsem jedinečný/á?
- Co je pro mě typické (vlastnost, vzhled, specifické koníčky,...)?
- Kým nebo čím se v životě nechávám ovlivnit?
- V čem jsem jiný/á, než ostatní?
- Kdo vlastně jsem?
- V co věřím?
- Znam smysl mého života? Co je to?
- Čeho chci v životě dosáhnout? Mám své cíle?
- Jak mě v životě ovlivnil skauting?

Reflexe: Zeptáme se účastníků: „Měli jste odpověď na všechny otázky nebo jste na některou odpovědět nedokázali? Pokud by někdo rád sdílel odpověď na nějakou otázku, máte možnost, ale samozřejmě nemusíte.“ Na konci účastníkům řekneme, že je každý z nich jedinečná osobnost s jedinečným životním příběhem a že každý z nich je potřebný a důležitý.

Zdroj: upraveno podle Bezděk, Kopřiva, Moravcová, 2012

Klíče k mým hodnotám

Cíl: Účastník internalizuje své hodnoty, vytvoří škálu důležitosti jeho hodnot, navrhne systém prolézání pavučinou a po dohodě jej realizuje.

Čas: 45 min

Pomůcky: pro každého účastníka 10 kartiček s obrázkem klíče

Příprava: Vytvořit z lan “pavučinu”.

Motivace: Chování každého z nás neovlivňují pouze lidé kolem nás, ale i naše hodnoty. Jsi ochoten za ně bojovat?

Popis: Na začátku dáme každému účastníkovi 10 kartiček s obrázkem klíče. Účastníci mají za úkol napsat, jaké jsou podle nich klíče k tomu být dobrým člověkem. Především, jaké vlastnosti a hodnoty vyznává účastník sám. Poté necháme účastníky seřadit své klíče od nejdůležitějšího po nejméně důležitý.

Následně účastníci všech svých 10 klíčů položí na zem pod sebe podle důležitosti. Do hry ale vstoupí osud (vedoucí v černém hábitu), který vezme každému účastníkovi klíč, který je pro něj nejvíce důležitý. Je na účastníkovi, zda si nechá klíč sebrat osudem, nebo o něj zabojuje. Vedoucí jejich rozhodování podpoří otázkou: “Dokázal by sis představit život bez této hodnoty? Pokud ne, zabojuj o ni.”

Účastníci, kteří se rozhodnou o svůj klíč bojovat, se přesunou ke stanovišti, kde je bude čekat úkol. Mezi stromy bude natažená pavučina z lan ve výšce cca 150 centimetrů tak, aby vzniklo několik otvorů. Úkolem účastníků bude dostat se na druhou stranu přes otvory. Musí se však využít každý otvor alespoň jednou. Předtím, než účastníci začnou, jim řekneme, že tento úkol budou muset splnit všichni plnitelé úkolu, jinak svou hodnotu nezíská zpět ani jeden z nich. Po splnění úkolu vrátíme účastníkům jejich hodnoty.

Reflexe: Věděl jsi hned, že chceš o hodnotu zabojet nebo jsi přemýšlel? Dokážeš si představit, že bys o tuto hodnotu v životě opravdu přišel? Bála jsi se, že se přes pavučinu nezvládneš dostat a ostatní kvůli tobě nedostanou své hodnoty zpět? Co pomohlo k tomu, že jste se přes pavučinu dostali všichni?

Zdroj: upraveno podle Bezděk, Kopřiva, Moravcová, 2012

Co je štěstí

Cíl: Účastník formuluje svou vlastní definici štěstí, internalizuje hodnotu štěstí a vybere definici štěstí, se kterou se nejvíce ztotožňuje.

Čas: 1 hodina

Pomůcky: papír/sešit, psací potřeba

Příprava: -

Motivace: Nejdůležitější je být v životě zdravý a šťastný. Štěstí je... co je to vůbec štěstí? Kde jej můžeme hledat? Všichni mluví o štěstí, jak je důležité být šťastný. Co mi ale to štěstí zajistí?

Popis: Účastníci budou mít za úkol zkusit najít odpověď na otázku: „Co je štěstí?“ nebo „Kde hledat štěstí?“. Odpovědi si zapisují na papír. Dáme účastníkům dostatek času, aby napsali své odpovědi. Odpovědi může být několik. Poté odpovědi napíší čitelně na papír. Následně uspořádáme výstavu s názvem Co je štěstí?

Reflexe: Účastníci si postupně projdou výstavu a zapřemýšlí, se kterou z odpovědí se nejvíce ztotožňují. Poté mohou sdílet své odpovědi na otázky: S jakou definicí se nejvíce ztotožňujete? Kdy jste se naposledy cítili šťastní? Diskuzi zakončíme myšlenkou, že štěstí je třeba hledat v maličkostech a být šťastný je rozhodnutí, není třeba na něj čekat.

Zdroj: upraveno podle Hrkal, Hanuš, 2007

Vzkaz sám sobě

Cíl: Účastník napíše dopis, ve kterém popíše svůj život v budoucnosti, prostřednictvím této aktivity si ujasní své budoucí plány.

Čas: 30 minut

Pomůcky: papíry, obálky, psací potřeby

Příprava: -

Motivace: Tábor se nám pomalu ale jistě chýlí ke konci. Chtěli bychom vám všem moc poděkovat za energii a nasazení, s jakým jste do aktivit šli. Věříme, že vás aktivity bavily a že jste si z nich i něco odnesli. Každý z vás odvedl kus práce a určitě se i v něčem posunul nebo si něco podstatného uvědomil. Teď bychom chtěli, abyste si každý sám sobě poděkoval. Uvědomujete si, co všechno jste za poslední rok zvládli? Dokážete si představit, co všechno jste schopni dokázat za další rok?

Popis: Účastníkům rozdáme papíry a psací potřeby. Každý účastník si najde klidné místo kdekoliv na tábořišti. Na začátku účastníkům řekneme, že svůj dopis dostanou přesně za rok v tento den. Úkolem účastníků je napsat sami sobě dopis, ve kterém napíší, jak asi budou žít za rok a to co nejkonkrétněji. Co aktuálně řeší, jak se cítí, za co jsou na sebe pyšní, čeho už dosáhli a čeho naopak dosáhnout chtějí. Zkrátka cokoliv, co by si napsat chtěli. Po napsání dopisu jej vloží do obálky a zalepí. Na přední stranu napíší své jméno a adresu. Poté dopis hodí do košíku.

Reflexe: tato aktivita proběhne jako reflexe sama o sobě

Zdroj: Petruchová, Zlámalíková, Javoříková a kol., 2019

Můj život

Cíl: Účastník určí své priority v životě, reaguje na vzniklou situaci empaticky.

Čas: 1 hodina

Pomůcky: reproduktor, mobilní telefon, papírky, obálky, svíčky, zápalky/zapalovač, pochodně

Příprava: Propojit mobilní telefon s reproduktorem a najít hudbu. Rozsvítit svíčky a dát je na místo, odkud budou účastníci startovat. Připravit stanoviště s papíry a tužkami. Připravit hořící oheň na konec trati a pochodně na trasu.

Motivace: Jeden vedoucí si obleče hábit a pustí se tajemná hudba. Bude se procházet mezi účastníky a u toho povede monolog: „Dnešní svět už není to, co býval. Všichni se za něčím honí, nikdo nemá čas zastavit se a trochu se nad svým životem zamyslet. Dřív jsem nemíval tolik práce, ale teď, když se lidé neumí zastavit sami, musím je zastavit já – nemocemi, těžkými

životními úkoly a podobně. Někdy se stane, že dotyčný na první pokus neposlechne a já pak musím přitvrdit. Nejsem krutý, jsem život a snažím se lidi navést na cestu jejich duše. A co vy, jak si v životě povedete vy?

Popis: Na začátku aktivity dostane každý hráč papírek, na který napíše jedním slovem, jaký by chtěl prožít život (např. šťastný, klidný,...). Papírek vloží do obálky a obálku zavře. Dále dostane každý účastník zapálenou svíčku. Úkolem účastníků bude dostat se na konec trasy s rozsvícenou svíčkou. Trasa bude představovat život účastníků. Je na nich, jak život „prožijí“. Trasa bude dlouhá cca 400 metrů po pěšině. Na trase bude 5 odboček, které budou představovat životní milníky nebo cíle. Každá odbočka bude označena papírem na zemi, vedle kterého bude hořet pochodeň. Účastník má možnost se rozhodnout, zda bude odbočku absolvovat nebo ne. Cestu životem jim ale může znesnadnit „osud“, který se bude pohybovat po trase, zhasnutím svíčky. Celá aktivita bude probíhat v tichosti. Pokud osud uslyší někoho promluvit, svíčku mu zhasne. Pokud má účastník zhasnutou svíčku, musí zůstat stát na místě. Zachránit ho může pouze jiný účastník tak, že mu zapálí svíčku pomocí své. Osud může ale účastníkům svíčky zhasínat i náhodně (samozřejmě v přiměřené míře). Pokud se účastník rozhodne pro odbočku, musí ujít cca 50 metrů a splnit úkol. Poté se opět vrátí na hlavní cestu. Milníky a úkoly budou následující:

- Přátelství – napsat, co jako přítel mohu nabídnout
- Vzdělání – napsat, v čem jsem dobrý
- Partner – jak má vypadat zdravý vztah
- Děti – co mě baví na vedení dětí ve skautu
- Práce, která mě bude naplňovat – napsat, jaké povolání bych dělal/a, kdyby byly všechny úplně stejně placené

Je důležité, aby se i přesto, že jim někdy osud vstoupí do cesty, dostali na konec. Pokud osud uvidí někoho na trati, ke komu se pravděpodobně už nikdo nevrátí, může mu svíčku rozsvítit. Na konci dostane každý papír s citátem: I přesto, že ti někdy hází osud klacky pod nohy, máš kolem sebe lidi, kteří tě v těchto těžkých chvílích podrží. Ti lidé jsou zrovna kolem tebe.

Reflexe: Myslíte si, že vám těchto 5 milníků zajistí život, jaký si přejete mít? Co se vám při této aktivitě honilo hlavou a co jste cítili za pocity? Jste spokojeni se svými odpověďmi?

Zdroj: upraveno podle Hranostaj, 2024

DEN 5

V posledním dni proběhne závěrečné zhodnocení tábora, ve kterém účastníci zaznamenají své posuny do hvězdy, kterou si vyrobili na začátku tábora. Po reflexi bude následovat balení tábora a odjezd. Na úplný závěr všem účastníkům i vedoucím poděkujeme.

Závěrečná reflexe

Cíl: Účastník vyjádří pomocí škály své posuny z tábora, zhodnotí proběhlý tábor.

Čas: 30 minut

Pomůcky: „hvězdy“ účastníků, špendlíky, bavlnky, zavařovací sklenice, kuličky

Příprava: Připravit kuličky a zavařovací sklenice.

Motivace: Každý z vás se na tomto táboře určitě alespoň o malinko v něčem posunul. Na začátku tábora si každý z vás dělal přehled o tom, jak si v čem připadá dobrý. Pojďme se podívat, jak jste se posunuli.

Popis: Poprosíme účastníky, aby si donesli své „hvězdy“ které dělali na začátku tábora. Poprosíme je, aby původní hvězdu nechali na svém místě a pokusili se vytvořit novou, jak se vidí nyní. Na špendlíky opět navážou bavlnku, tentokrát jiné barvy, čímž vytvoří novou hvězdu. Své hvězdy nemusí nikomu ukazovat, pokud nebudou chtít. Abychom zjistili, zda se účastníci posunuli a cíle byly naplněny, položíme před účastníky zavařovací sklenice. Každá sklenice bude představovat jednu z oblastí, kterou mají na hvězdě. To znamená: Komunikace, víra v sebe, výstup z komfortní zóny, zvládání problémů, vztah k ostatním, dodržování skautských hodnot. Zároveň před účastníky položíme 3 druhy skleněných kuliček. Zelené znamenají posun dopředu, červené posun dozadu a modré stagnaci. Každý účastník hodí vybranou kuličku do příslušné sklenice. Poté spočítáme jednotlivé druhy kuliček ve sklenicích.

Reflexe: Naposled všem účastníkům poděkujeme a řekneme jim, ať nezapomenou na to, že každý jeden z nich je jedinečná osobnost a že ani „hvězdy nemohou zářit bez tmy“.

Zdroj: vlastní

SHRNUTÍ PROJEKTU - ZÁVĚR

Projekt skautského roverského tábora je navržen pro aktivní rovery a rangers ze střediska Příbor ke zvýšení jejich motivace pro pokračování ve vedení družin. Adolescentní věk je totiž v Příborském středisku rizikový. Roverský kmen v Příboře díky odchodu mladých vedoucích na vysoké či střední školy upadá. Některým chybí čas, jiní ztratili motivaci. Pro fungování střediska jsou však nenahraditelní, a proto je třeba posílit jejich soudržnost, vztah ke skautingu a chuť skautské myšlenky a hodnoty předávat dále.

Cílem projektu bylo prostřednictvím seberozvojových aktivit podpořit uvědomění si vlastní jedinečnosti a nenahraditelnosti, využitím týmových aktivit prověřit spolupráci a posoudit své komunikační dovednosti. Pomocí sebereflexí se budou účastníci umět ohlédnout zpět a zhodnotit situaci a své pocity. Oblasti, které budou účastníci v projektu hodnotit jsou: komunikace, víra v sebe, výstup z komfortní zóny, zvládání problémů, vztah k ostatním, dodržování skautských hodnot.

Po absolvování projektu budou účastníci schopni:

- identifikovat skautské hodnoty a svůj vztah k nim
- diskutovat s respektem k druhé osobě
- řešit problémové situace
- podpořit a ocenit sebe i ostatní v roverském kmeni
- zhodnotit své silné a slabé stránky
- analyzovat a zhodnotit proběhlou aktivitu.

Text je členěn na dvě hlavní části - teoretickou a praktickou. V teoretické jsem krátce charakterizovala pojem skauting, organizaci Junák - český skaut a popsala fungování střediska v Příboře. Praktická část se zaměřuje na projekt samotný.

Praktická část projektu je přenositelná pro kterýkoli jiný skautský roverský kmen. Přínosem je zejména stmelení roverského kmene, jehož členové budou motivováni k pokračování ve své činnosti. Tento projekt také prohloubí jejich vztahy, posílí komunikaci a sebevědomí. Největším rizikem při realizaci tohoto projektu může být špatné počasí. Při této situaci by bylo nutné upravit harmonogram programu a některé aktivity by se přesunuly do společenského stanu. Naopak aktivitě Herkulova výzva by déšť mohl aktivitě dodat ještě větší dramatickosti. Vzhledem k tomu, že skautské akce probíhají většinou v přírodě a ani nepřízeň počasí je nezastaví, věřím, že i v tomto případě si tábor užijí naplno. Samozřejmostí je však vždy zvážit rizika a dbát na bezpečnost zúčastněných.

Během zpracování projektu jsem si uvědomila, že zpracovat celý projekt není tak jednoduché, jak jsem si představovala a zároveň, jak důležité je načasování. Projekt jsem zpracovávala pro realizaci v letošním roce. Bohužel se mi nepodařilo vzhledem k termínům pro žádosti o dotace žádnou z nich využít, a proto bych příště volila pro zpracování včasější termín. I přesto plánuji projekt zrealizovat a nabídnout jej i ostatním skautským střediskům, ve kterých působí roverské kmeny, jelikož je tento projekt přenositelný pro kterýkoliv jiný roverský kmen.

Tento projekt ukázal, že sebepoznání je v adolescentním věku velmi důležité a je potřeba jej rozvíjet. Roveři, kteří jsou zároveň rádci družin tak díky tomu, že rozvíjí sebe, mohou lépe rozvíjet i své svěřence. Tento projekt u roverů podpoří dobré vztahy v kmeni i dobré vztahy k sobě samým a motivuje je k další činnosti. V neposlední řadě tento projekt pomůže roverům uvědomit si skautské hodnoty a důležitost své činnosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BAKADOROVA, Olga, RAUFELDER, Diana, 2015. Perception of teachers and peers during adolescence: Does school self-concept matter? Results of a qualitative study. *Learning and Individual Differences*, 43(2), 218–225. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2015.08.035>.
2. BEZDĚK, František, SPÁČIL, František, HEFKOVÁ, Marta a kol., 2008. *Interaktivní rozvoj klíčových kompetencí: metodika a aktivity v průřezových tématech : osobnostní a sociální výchova a multikulturní výchova*, 2008. Fryšták: Dům Ignáce Stuchlého SKM. ISBN 978-80-254-1956-4.
3. BEZDĚK, František, KOPŘIVA, Vladimír, MORAVCOVÁ, Dagmar, 2012. *Orientační dny: rozvoj hodnotové orientace žáků pro udržitelný rozvoj*. Fryšták: Dům Ignáce Stuchlého SKM. ISBN: 978-80-260-2574-0.
4. BLATNÝ, Marek, 2016. *Psychologie celoživotního vývoje*. Praha: Karolinum. ISBN: 978-80-246-3462-3.
5. BLATNÝ, Marek, Liduška OSECKÁ a Petr MACEK. *Sebepojetí v současné kognitivní a sociální psychologii*. Československá psychologie: Časopis pro psychologickou teorii a praxi. Praha: Academia, 1993, roč. 36, č. 6, s. 444-454. ISSN 0009-062X.
6. BŘICHÁČEK, Václav, 2000. *Rovering. Skautské prameny*. Liberec: Skauting. ISBN: 80-85421-29-1.
7. BŘICHÁČEK, Václav, GAYDOŠOVÁ, Michaela, HÁJEK, Tomáš a kol., 1998. *Skautskou stezkou. Základní příručka pro skauty a skautky*. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR. ISBN: 80-86109-07-0.
8. FRANC, Daniel, ZOUNKOVÁ, Daniela a MARTIN, Andy, 2007. *Učení zážitkem a hrou: praktická příručka instruktora*. Brno: Computer Press. ISBN: 978-80-251-1701-9.
9. GOLEMAN, Daniel, 2011. *Emoční inteligence*. Praha: Metafora. ISBN: 978-80-7359-334-6.
10. HANUŠ, Radek, CHYTILOVÁ, Lenka, 2009. *Zážitkově pedagogické učení*. Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-2816-2.
11. HOGENOVÁ, Anna, 2017. *Čas a sebepoznání*. Praha: Karlova Univerzita. ISBN: 978-80-7290-906-3.
12. Hranostaj, 2024. *Hranostaj* [online]. [citováno 2024-03-10] Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/>

13. HRKAL, Jan a HANUŠ, Radek, 2007. *Zlatý fond her II: hry a programy připravené pro kurzy Prázdninové školy Lipnice*. Vyd. 4. Praha: Portál. ISBN: 978-80-7367-265-2.
14. HRKAL, Jan, HANUŠ, Radek a ZOUNKOVÁ, Daniela, 2013. *Zlatý fond her III.: hry a programy připravené pro kurzy Prázdninové školy Lipnice*. Vyd 2. Praha: Portál. ISBN: 978-80-262-0394-0.
15. *Charta českého skautingu na počátku 21. století*, 2005. [online]. [citováno 2024-2-3]. Dostupné z: http://vrcholy.skauting.cz/dl/Charta_skautingu1.pdf
16. Junák – český skaut, 2022. *Stanovy spolku*. Praha: Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum.
17. Junák – český skaut, 2023. *Výroční zpráva 2022*. Praha: Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z.s. ISBN: 978-80-7501-170-1.
18. Junák – český skaut, 2024. *Skaut* [online]. [citováno 2024-1-7]. Dostupné z: <https://www.skaut.cz/>.
19. Junák – český skaut, středisko Příbor, 2024. *Skauti z Příbora* [online]. [citováno 2024-02-15]. Dostupné z: <https://pribor.skauting.cz/>
20. KLEIN, Zamyat M., 2012. *100 kreativních metod a her na semináře a workshopy*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4023-2.
21. KOHOUTEK, Rudolf, 2001. *Poznávání a utváření osobnosti*. Brno: Cerm. ISBN: 80-7204-200-9.
22. KOLAJOVÁ, Lenka, 2006. *Týmová spolupráce. Jak efektivně vést tým pro dosažení nejlepších výsledků*. Praha: Grada. ISBN: 80-247-1764-6.
23. KRAUS, Blahoslav, 2008. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál. ISBN: 978-80-7367-383-3.
24. KRIŠNAMURTI, Jiddu, 2021. *Co děláte se svým životem?* Praha: Alferia. ISBN: 978-80-271-1390-3.
25. KUČEROVÁ, Barbora, 2014. *Je mi 15, a co dál?* Roverský kmen [online], roč. 18, č. 86, s. 49 [citováno 2024-3-7]. ISSN 1231-0664. Dostupné z: <https://casopisy.skaut.cz/kmen/662#p49>.
26. KUNEŠ, David, 2009. *Sebezpoznaní*. Praha: Portál. ISBN: 978-80-7367-541-7.
27. LOUKOTKA, Lubomír, 2000. *Dějiny Příbora v datech: Příborské pověsti*. Příbor: Městský úřad v Příboře.
28. Macek, Petr. 1999. *Adolescence: psychologické a sociální charakteristiky dospívajících*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-348-X.
29. MACEK, Petr, 2003. *Adolescence*. Vyd. 2. Praha: Portál. ISBN: 80-7178-747-7.

30. MARTINKOVÁ, Ivana, 2018. *Roverský kmen krok za krokem*. Roverský kmen [online], roč. 22, č. 106, s. 22 [citováno 2024-3-7]. ISSN: 1231-0664. Dostupné z: <https://casopisy.skaut.cz/kmen/917#p1>.
31. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Sebepoznání* [online]. [citováno 2024-03-10]. Dostupné z: <https://vzdelavaniivsem.cz/files/files/brozura-sebepoznani.pdf>.
32. NEDOMA, Patrik, 2020. *Skauting v Příboře: 1920-2020*. Příbor: Junák.
33. NOSEK, Václav, 1998. *Cestou k pramenům - historie skautingu v obrazech*. Praha: Junák - tiskové a distribuční centrum. ISBN: 80-86109-02-X.
34. Oficiální stránky města Příbor, 2024. *Město Příbor* [online]. [citováno 2024-03-10] Dostupné z: <https://www.pribor.eu/>
35. PELÁNEK, Radek, 2013. *Příručka instruktora zážitkových akcí*. Vyd. 2. Praha: Portál. ISBN: 978-80-262-0454-1.
36. PESTANA, Carlos. (2014). Exploring the self-concept of adults with mild learning disabilities. *British Journal of Learning Disabilities*, 46(1), 16–23. ISSN 1468 - 3156.
37. PETRUCHOVÁ, Monika, ZLÁMALÍKOVÁ, Dagmar, JAVOŘÍKOVÁ, Pavlína, BLECHOVÁ, Marie, PODEŠVA, Libor, KEBRLOVÁ, Lenka, KARLOVÁ, Jana, VÁCLAVKOVÁ, Miluše, 2019. *Jsem, jaký jsem*. Fryšták: Dům Ignáce Stuchlého.
38. POSPÍŠIL, Jiří, 2023. *Hodnoty a volný čas: nové výzvy pro sociální pedagogiku a pedagogiku volného času*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN: 978-80-244-6236-3.
39. PROCHÁZKA, Miroslav, 2012. *Sociální pedagogika*. Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-3470-5.
40. REITMAYEROVÁ, Eva a BROUMOVÁ, Věra, 2012. *Cílená zpětná vazba: metody pro vedoucí skupin a učitele*. Vyd. 2. Praha: Portál. ISBN: 978-80-262-0222-6.
41. ŘÍČAN, Pavel, 2014. *Cesta životem: [vývojová psychologie]* Vyd. 3. Praha: Portál. ISBN: 978-80-262-0772-6.
42. SKALIČKOVÁ, Martina, JAVOŘÍKOVÁ, Martina, ZIMČÍK, David a kol., 2019. *Dotkni se sebe*. Fryšták: Dům Ignáce Stuchlého SKM.
43. Skaut, 2024. *Křížovatka*. [online][citováno 2024-3-9]Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/>.
44. *Skauting*, 2021. [online] [citováno 2024-02-15]. Dostupné z: <http://www.skaut.org/skauting.php>
45. SkautIS, 2024. interní zdroj.
46. SVOJSÍK, Antonín B., 1991. *Základy junáctví*. Praha: Merkur. ISBN: 80-7032-001-x.

47. ŠANTORA, Roman, 2012. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC. ISBN: 978-80-204-2622-2.
48. VÁGNEROVÁ, Marie, 2012. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum. ISBN: 978-80-246-2153-1.
49. VALLORY, Eduard, 2012. *World scouting: Educating for Global Citizenship*. Velká Británie: Palgrave Macmillan. ISBN: 9780230340688.
50. VAŠUTOVÁ, Maria, PANÁČEK, Michal a kol., 2013. *Mezi dětstvím a dospělostí*. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity. ISBN: 978-80-7464-125-1.
51. VÝROST, Jozef a SLAMĚNÍK, Ivan, 2008. *Sociální psychologie*. Vyd 2. Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-1428-8.
52. VÝROST, Jozef; SLAMĚNÍK, Ivan a SOLLÁROVÁ, Eva, 2019. *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace*. Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-5775-9.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

atd.	a tak dále
č.	číslo
DP	dopolední program
např.	například
OP	odpolední program
VP	večerní program
WAGGS	World Association of Girl Guides and Girl Scouts
WOSM	World Organization of the Scout Movement

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - SWOT analýza	17
Tabulka 2 - Rozpočet projektu	22
Tabulka 3 - Harmonogram	24
Tabulka 4 - Přehled aktivit	24

SEZNAM PŘÍLOH

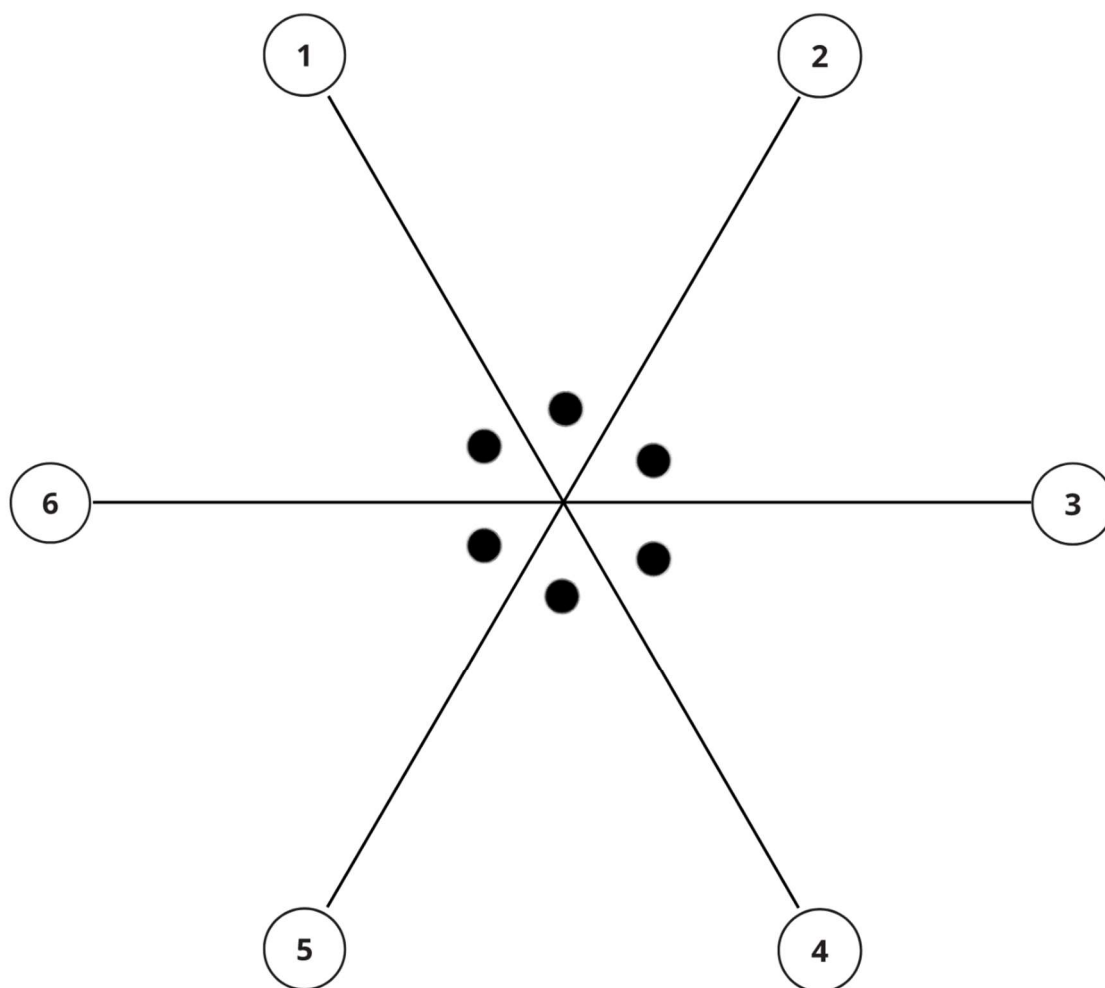
Příloha č. 1 – Hvězda

Příloha č. 2 – Leták k táboru

Příloha č. 3 – Organizační struktura spolku Junák – český skaut, z.s.

Má hvězda

Jméno:

1. komunikace
2. víra v sebe
3. výstup z
komfortní zóny

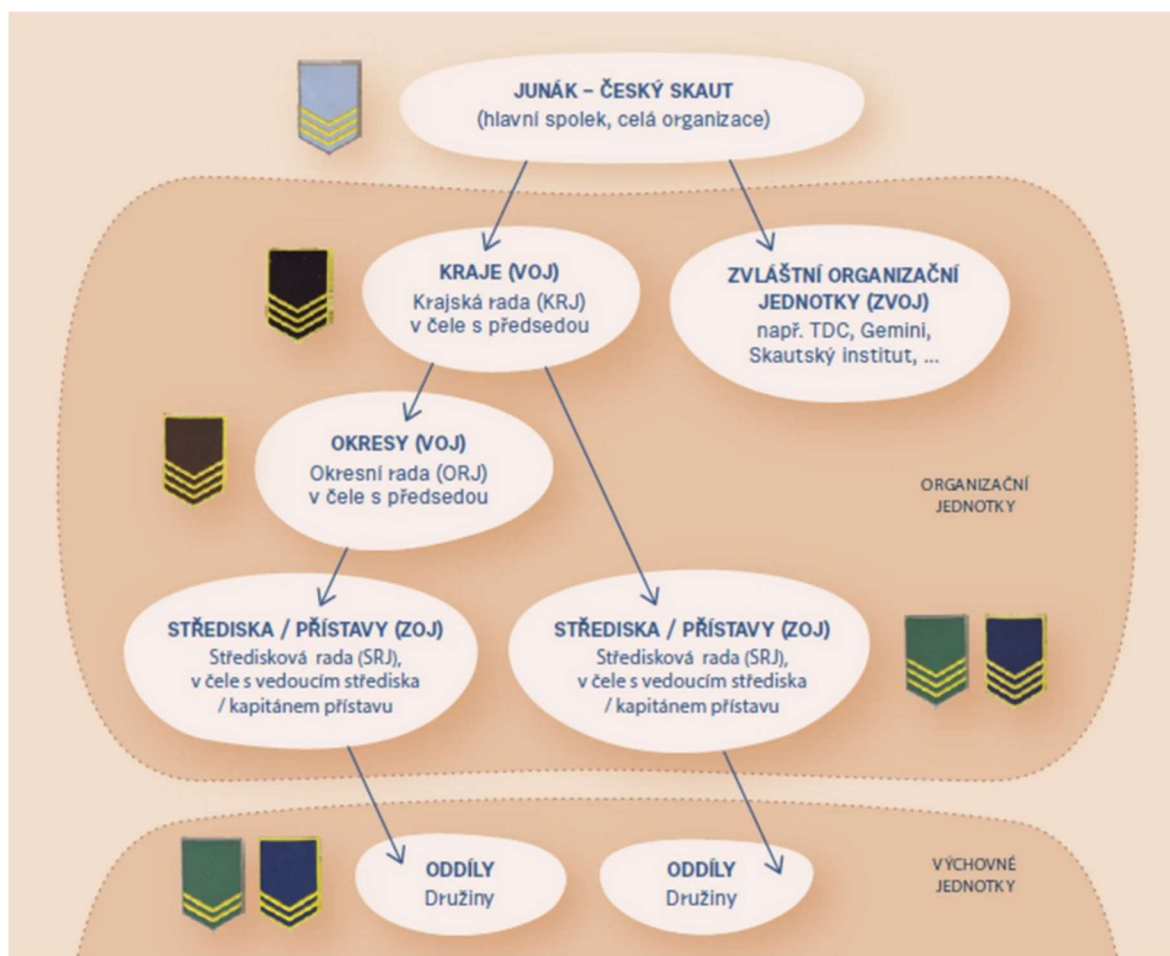
4. zvládání problémů
5. vztah k ostatním
6. dodržování
skautských hodnot

Zdroj: vlastní zpracování

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 3 – Organizační struktura spolku Junák – český skaut, z.s.

Zdroj: (Skaut, 2024)